

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การนำเสนอแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์ดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีผสมผสาน
การอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

THE PRESENTATION OF RECORDER FLUTING SKILLS EXERCISES
WITH THE MIXED OF SIGHT READING AND NOTE SINGING SKILLS FOR
THE THIRD GRADE STUDENTS , CHULALONGKORN UNIVERSITY
DEMONSTRATION ELEMENTARY SCHOOL.

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรนุชา อัญญาวัชร

สนับสนุนโดย

ทุนเพื่อการวิจัยคณะครุศาสตร์

พ.ศ. 2544

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2545

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การนำเสนอแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์ดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีผสมผสาน
การอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

THE PRESENTATION OF RECORDER FLUTING SKILLS EXERCISES
WITH THE MIXED OF SIGHT READING AND NOTE SINGING SKILLS FOR
THE THIRD GRADE STUDENTS , CHULALONGKORN UNIVERSITY
DEMONSTRATION ELEMENTARY SCHOOL.

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรนุชา อัญญาวัชระ

สนับสนุนโดย

ทุนเพื่อการวิจัยคณะครุศาสตร์

พ.ศ. 2544

คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 20521510

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากเงินทุนเพื่อการวิจัยคณะกรรมการประจำปี 2544 ผู้วิจัยขอขอบคุณศาสตราจารย์กิตติคุณประคอง ดันเสถียร ที่กรุณาให้คำแนะนำการวิเคราะห์ข้อมูล และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในงานวิจัยครั้งนี้ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี ขอขอบคุณอาจารย์อุดม พิจิตรศุภการ ที่ช่วยให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนในการทำวิจัยในครั้งนี้ อีกทั้งขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วณิ รัตนวงศ์ ที่คอยให้คำปรึกษาและให้กำลังใจตลอดการทำงานวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์วัลภากรณ์ วคินสมบัติ ที่คอยช่วยแปลเอกสารภาษาต่างประเทศที่นำมาใช้ในงานวิจัย และขอขอบคุณนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ที่ได้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เลขหมู่ ๑๓
ค 15
เลขทะเบียน 011502
วัน,เดือน,ปี ๑๗๓. ๔๐

โครงการวิจัย การนำเสนอแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีผสมผสาน
 การอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม
 ปีที่สำเร็จ 2545

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วย
 วิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต ประชากรที่ใช้ศึกษาคือนักเรียนระดับชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2544 เครื่อง
 มือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความรู้ทางทฤษฎีโน้ต แบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์และบท
 เพลงสำหรับฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ แบบทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ แผนการสอนทักษะ
 การเป่ารีคอร์เดอร์ นักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 70 คน ระยะเวลาทดลอง 14 สัปดาห์ การวิเคราะห์
 ข้อมูลใช้สถิติทดสอบที ชนิดตัวแปรสัมพันธ์กัน (t-dependent) กับค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยง
 เบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนสอบวัดทักษะแต่ละครั้ง

ผลการวิจัย

การสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับ
 การร้องโน้ตตามแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแผนการสอน ในด้านความรู้ผู้เรียนมีความรู้ทางทฤษฎี
 คนตรีขั้นพื้นฐานไม่เปลี่ยนแปลง แต่ในด้านปฏิบัติทักษะผู้เรียนมีพัฒนาการทางทักษะการเป่ารีคอร์
 เดอร์ดีขึ้นเป็นลำดับ

RESEARCH PROJECT : THE PRESENTATION OF RECORDER FLUTING SKILLS
EXERCISES WITH THE MIXED OF SIGHT READING AND NOTE
SINGING SKILLS FOR THE THIRD GRADE STUDENTS ,
CHULALONGKORN UNIVERSITY DEMONSTRATION
ELEMENTARY SCHOOL.

YEAR : 2002

ABSTRACT

The purpose of this research is to develop the recorder fluting skills exercises by using note and the mixed method of sight reading and note singing. The population was Prathom Suksa three of Chulalongkorn University Demonstration Elementary School academic year 2001. The instruments used in the research were the basic music theory test, the recorder fluting skills exercises and songs for practicing, the recorder fluting skills tests, and the lesson plans of the recorder fluting skills. The total of the sample was 70 students. The period of the experiment was 14 weeks. This research used the statistic t-dependent with mean and standard deviation of scores that were assessed each time.

The results of experiment are that the teaching of the recorder fluting skills by using note with the mixed method of sight reading and note singing with the exercises that the researcher made and the lesson plans show that the students demonstrated no difference in the basic music theory ; however, in the practical skills the students developed better skills of recorder fluting.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
แนวคิดและเหตุผล	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
หลักสูตรวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2544	6
รีคอร์เดอร์	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนดนตรี	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน	18
3 วิธีดำเนินงาน	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	31

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	ตอนที่ 1 เสนอผลเปรียบเทียบคะแนนทดสอบความรู้ของผู้เรียน	33
	ก่อนเรียนและหลังเรียนตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์ดอร์	
	ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์การแสดงผลพัฒนาการของทักษะ	34
	การเป่ารีคอร์ดอร์ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์ดอร์	
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
	การวิเคราะห์ข้อมูล	37
	สรุปผลการวิจัย	37
	อภิปรายผลการวิจัย	38
	ข้อเสนอแนะ	41
บรรณานุกรม		42
ภาคผนวก		44
ประวัติผู้วิจัย		118

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ไม่ได้เรียนดนตรีเพิ่มเติมนอกหลักสูตร	20
ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนความรู้ของผู้เรียน	33
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและการกระจายของคะแนนทดสอบทักษะการเป่าคอร์เดอร์	34

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิเพลงนกโบยบิน	25
แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิเพลงบินหาเธอ	26
แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิเพลงข้างต้นรำ	27
แผนภูมิที่ 4 แผนภูมิเพลงขอเป็นเพื่อน	28

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรวิชาดนตรีในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม เป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสาระทางดนตรีโดยการผ่านขบวนการทางทักษะ สาระทางดนตรีคือ องค์ประกอบดนตรี และประวัติศาสตร์ทฤษฎีดนตรี ส่วนทักษะดนตรีประกอบด้วย การฟังเพลง การร้องเพลง การอ่านและการเขียนสัญลักษณ์ทางดนตรี โดยการผ่านทักษะการเล่นเครื่องดนตรี ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม คือ รีคอร์ดเดอร์

ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการเล่นเครื่องดนตรี ขลุ่ยรีคอร์ดเดอร์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น มีทักษะในการอ่านโน้ต เขียนโน้ต เคาะจังหวะ ร้องเพลง และนำความรู้ที่ได้รับประกอบกับทักษะ ที่ฝึกฝนไปประยุกต์ใช้ในการเล่นเครื่องดนตรีขั้นพื้นฐานได้

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้สอนดนตรีขั้นพื้นฐานและสอนทักษะการเป่าขลุ่ยรีคอร์ดเดอร์ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ทำให้พบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีในชั้นเรียน อันเนื่องมาจากวิธีการสอน กิจกรรมการสอน เนื้อหาการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล เหล่านี้ แต่สิ่งที่จำเป็นที่สุดเวลานี้คือ สื่อการสอน เนื่องจากการขาดแคลนโน้ตแบบฝึกทักษะ และบทเพลงที่ใช้ฝึกทักษะประกอบการเรียนการสอนทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ ในปัจจุบันในการจัดการเรียนการสอนทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะมาจากประสบการณ์ และความรู้ที่ได้ศึกษามา ส่วนบทเพลงที่นำมาใช้เป็นแบบฝึกทักษะการเป่าขลุ่ยรีคอร์ดเดอร์ นำมาจากการศึกษาบทเพลงของต่างประเทศแล้วรวบรวม คัดเลือกบทเพลงที่เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยนำแบบฝึกทักษะและบทเพลงมาจัดการเรียนการสอนทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ด้วยวิธีการเรียนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต นอกจากปัญหาที่พบนี้แล้ว ผู้วิจัยได้นำผลจากการทดลองเปรียบเทียบการสอนทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ โดยวิธีการสอนผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต ให้ผลการเรียนสูงกว่าการสอนโดยวิธีการการอ่านโน้ตและการสอนโดยวิธีการร้องโน้ต ดังนั้นจึงควรที่จะมีการสร้างสื่อการสอน ทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ในขั้นพื้นฐาน โดยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต เพื่อที่จะได้มีสื่อการสอนทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ ในขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาไว้ใช้ในโอกาสต่อไป (อรนุชา อัญญาวัชรระ 2541 :62)

จากการที่ผู้วิจัยได้เคยศึกษาวิจัยเปรียบเทียบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์จากรายงานวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่3 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยใช้อ่านโน้ตกับกลุ่มที่สอนโดยการ ร้องโน้ต (จีวรธรณ อัญญาวัชระ: 2534) และวิทยานิพนธ์เรื่องการเปรียบเทียบทักษะการเป่ารีคอร์ เดอร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต กับวิธีการอ่านโน้ตและวิธี การร้องโน้ต (อรนุชา อัญญาวัชระ : 2541) ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงข้อดีและข้อเสียของวิธีการสอน ทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ ในวิธีต่างๆ นอกจากนั้นยังได้พบถึงข้อเสนอแนะที่น่าสนใจที่จะทำการ ศึกษาวิจัยต่อไป ตามผลการทดลองที่ได้เสนอแนะไว้ในหัวข้อ การสร้างสื่อการสอนทักษะการเป่า รีคอร์เดอร์ในชั้นพื้นฐาน ให้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่3 ไว้ใช้ในโอกาสต่อไป ที่เป็น เช่นนี้ก็เพราะว่า ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์นั้น มีสื่อการสอนโดยใช้โน้ต สากลน้อยมาก และสื่อการสอนที่นำมาใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้เป็นสื่อการสอนที่นำมาจากต่าง ประเทศ ที่ผู้สอนนำมาประยุกต์ใช้ตามความสามารถของผู้สอนเองเป็นส่วนใหญ่ อาจกล่าวได้ว่า ใน การจัดการเรียนการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ จัดขึ้นตามความสามารถของครูผู้สอน และจาก ประสบการณ์ของครูผู้สอนก็ได้

จากข้อเสนอแนะในงานวิจัย และจากประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนดนตรี ใน ด้านทักษะการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นความสำคัญ และสนใจที่จะจัดทำสื่อการสอน ทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โดยใช้โน้ตสากลมาเป็นแบบฝึกทักษะการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ด้วยวิธีการ สอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต โดยสอนตามเนื้อหาหลักสูตรของโรงเรียน สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ดังนั้นจึงจำเป็นที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาพัฒนาแบบฝึก ทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้อง โน้ต เพื่อจะได้มีสื่อการสอนที่เป็นแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โดยใช้โน้ตสากลตามมาตรฐาน ในหลักสูตรของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม อีกทั้งจะได้มีแบบเรียน ทักษะ การเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการ สอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ในระดับชั้นพื้นฐาน โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธี การสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต
2. เพื่อสร้างกิจกรรมการสอนที่ใช้แบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธี การสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต

3. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต

ขอบเขตของกรวิจัย

1. ตัวแปร

ตัวแปรต้น   แบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการสอนผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต

ตัวแปรตาม   ทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์

2. ประชากร

นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม
ชั้นประถมศึกษาปีที่3 ที่ไม่ได้เรียนดนตรีพิเศษนอกเวลาเรียน
จำนวน 70 คน

แนวคิดและเหตุผล

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบข้อเสนอแนะจากงานวิจัย 2 เรื่องคือ

1. การเปรียบเทียบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยการอ่านโน้ตกับกลุ่มที่สอนโดยการร้องโน้ต

2. การเปรียบเทียบการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต กับวิธีการอ่านโน้ตและวิธีการร้องโน้ต

จากงานวิจัยทั้งสองเรื่องนี้ทำให้พบ วิธีการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ที่ทำให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ แต่ในวิธีการสอนยังขาดสื่อการสอน และสื่อการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์คือ โน้ตแบบฝึกทักษะ และโน้ตบทเพลงที่ใช้เป็นแบบฝึก โดยเฉพาะในเรื่อง การเปรียบเทียบการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต กับวิธีการอ่านโน้ตและวิธีการร้องโน้ต ได้กล่าวเสนอแนะไว้ดังนี้ จากผลการทดลองเปรียบเทียบการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยวิธีการสอนผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต กับการสอนโดยวิธีการอ่านโน้ตและการร้องโน้ตพบว่าการสอนโดยวิธี

การผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต ให้ผลการเรียนสูงกว่าการสอนโดยวิธีการอ่านโน้ต และการสอนโดยวิธีการร้องโน้ต ดังนั้นจึงควรที่จะมีการสร้างสื่อการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ ในขั้นพื้นฐานโดยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต เพื่อที่จะได้มีสื่อการสอนทักษะ การเป่ารีคอร์เดอร์ในขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาไว้ใช้ในโอกาสต่อไป

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้สำรวจแล้วไม่พบว่ามีผู้ใดได้จัดทำกรวิจัยในเรื่อง การจัดทำโน้ตเพื่อเป็นสื่อการสอน หรือแบบฝึกทักษะแต่อย่างใด หากแต่โน้ตที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นการสร้างขึ้นจากองค์ความรู้ของผู้สร้าง แล้วนำมาทดลองใช้ และปรับแก้ให้อยู่ในสภาพที่ดี คั้งปัจจุบัน ดังนั้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ขึ้นมาเป็นแบบฝึกที่ใช้ สำหรับในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และโรงเรียนอื่นๆที่สนใจด้วย

ข้อตกลงเบื้องต้น

เพศของนักเรียนที่เรียนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ ไม่มีผลต่อการทดลองครั้งนี้

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

การนำเสนอแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ หมายถึงการสร้างแบบฝึกทักษะการ เป่ารีคอร์เดอร์ โดยยึดหลักจากบทเรียนทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น

ทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ หมายถึงผลสัมฤทธิ์ในการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกทักษะการ อ่านโน้ตและการร้องโน้ต และแบบวัดประเมินผลทักษะ ซึ่งวัดได้ตามที่ กำหนดและประเมินทักษะของนักเรียนใน๒ด้านคือ ด้านจังหวะ และ ด้านทำนอง

โน้ตสากล หมายถึงสัญลักษณ์ทางดนตรีที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติทักษะทางดนตรี อย่างมีประสิทธิภาพ

การผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต หมายถึง ความสามารถในการอ่านสัญลักษณ์ ทางดนตรีในลักษณะร้อยแก้วและการร้องทำนองเพลงในลักษณะร้อย กรอง แล้วถ่ายทอดการอ่านและการร้องสัญลักษณ์ทางดนตรีออกมาในรูปแบบ การเป่ารีคอร์เดอร์

จังหวะ หมายถึงองค์ประกอบของดนตรีที่บอกถึงความสั้นยาวของเสียง โดยใช้สัญลักษณ์ ทางดนตรีที่เรียกว่าลักษณะตัวโน้ตเป็นตัวกำหนดความสั้นยาว

ทำนอง หมายถึงองค์ประกอบของดนตรีที่บอกถึงการเคลื่อนที่ของเสียงที่มีเสียงสูงๆต่ำๆ โดยนำสัญลักษณ์ทางดนตรีที่เรียกว่าตัวโน้ตมาเรียงกันบนบรรทัดห้าเส้น
จังหวะทำนอง หมายถึงองค์ประกอบของดนตรีที่บอกถึงระดับเสียงที่นำมาเรียงติดต่อกัน เป็นหนึ่งเดียวพร้อมกับลักษณะจังหวะ มักมีความไพเราะ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยจะนำไปเขียนตำราเรียนวิชาดนตรีเรื่อง แบบฝึกทักษะการเป่า
รีคอร์เดอร์
2. ผลจากการวิจัยจะนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนในด้านการฝึกทักษะการเป่า
รีคอร์เดอร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยขอนำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน โดยจัดแบ่งเรื่องดังหัวข้อย่อยต่อไปนี้

1. หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2544
2. องค์ประกอบดนตรีสากลทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น
3. รีคอร์ดเดอร์

หลักสูตรวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2544

การจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมในปีการศึกษา 2544 เป็นการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงความเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของโรงเรียน สภาพแวดล้อม บุคลากร อุปกรณ์การเรียนการสอน ความคาดหวังของผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเจริญก้าวหน้าทางดนตรี – นาฏศิลป์ของนักเรียน ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการสอนและเนื้อหาจึงมีลักษณะเฉพาะตัว

จุดมุ่งหมายทั่วไปของวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม มีดังนี้

1. เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความสุข รักดนตรี และนาฏศิลป์ นิยมชมชื่นดนตรีและนาฏศิลป์
2. เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรีและนาฏศิลป์
3. เพื่อตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของนักเรียน
4. เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสดูแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์
5. เพื่อพัฒนาความถนัดพิเศษทางดนตรีและนาฏศิลป์ของนักเรียน
6. เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี และนาฏศิลป์กับมนุษย์ ให้ตระหนักในคุณค่าของดนตรี และนาฏศิลป์ และสามารถนำไปใช้เพื่อให้เกิดความสุขต่อตนเองและผู้อื่น
7. เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และฝึกปฏิบัติดนตรี และนาฏศิลป์ประจำชาติ อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในคุณค่า นำไปสู่การรักษาและสืบทอดศิลป์แขนงนี้ต่อไป

8. เพื่อช่วยให้นักเรียน ได้รู้จักดนตรีและนาฏศิลป์ของชาติอื่น อันนำไปสู่ความเข้าใจซึ่งกันและกัน
9. เพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพในทางที่พึงประสงค์
10. เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสังคมต่างๆ ได้อย่างมีความสุข

สำหรับการจัดเวลาในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม มีการเรียนการสอน 1 คาบต่อสัปดาห์ คาบละ 60 นาที มีอาจารย์ดนตรีและอาจารย์นาฏศิลป์ สอนร่วมกันในแต่ละคาบ

พฤติกรรมทางดนตรีและนาฏศิลป์ของนักเรียน

เมื่อนักเรียนเรียนวิชาดนตรี และนาฏศิลป์แล้ว ควรมีพฤติกรรมดังนี้

1. สามารถ
  - แยกแยะสิ่งต่างๆที่ได้ฟังได้
  - ร้องเพลงได้
  - เล่นเครื่องดนตรีได้
  - เคลื่อนไหวร่างกายเข้ากับเสียงดนตรีและแสดงนาฏศิลป์ได้
  - อ่าน เขียนโน้ตได้
  - สร้างสรรค์ทางดนตรี และนาฏศิลป์ได้
2. สามารถพิจารณาเลือกเพลงฟังหรือเลือกชมการแสดงได้
3. สามารถใช้ดนตรีและนาฏศิลป์เป็นสื่อในการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ได้

โปรแกรมการสอนดนตรีและนาฏศิลป์

จุดมุ่งหมายเฉพาะ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรี และนาฏศิลป์
ดังนี้

1. ด้านความรู้ (Concepts) เรียนรู้องค์ประกอบของดนตรี
  - 1.1 จังหวะ (Rhythm)
  - 1.2 ทำนอง (Melody)
  - 1.3 การประสานเสียง (Harmony)
  - 1.4 รูปแบบของเพลง (Form)
  - 1.5 อารมณ์เพลง (Expression)
  - 1.6 แบบหรือลักษณะเฉพาะ (Style)
2. ด้านทักษะ (Skill) ฝึกทักษะพื้นฐานดังนี้
  - 2.1 การฟังเพลง

- 2.2 การร้องเพลง
- 2.3 การเล่นเครื่องดนตรี
- 2.4 นาฏศิลป์และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง
- 2.5 การอ่านเขียนโน้ต
- 2.6 การสร้างสรรค์ทางดนตรีและนาฏศิลป์
3. ด้านเจตคติ ให้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติและเรื่องราวต่างๆทางดนตรีและนาฏศิลป์ที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าของดนตรีและนาฏศิลป์ เนื้อหาที่จัดสอน ได้แก่
  - 3.1 ประวัติดนตรีและนาฏศิลป์ไทย ประวัติดนตรีและนาฏศิลป์ตะวันตก
  - 3.2 รูปแบบของเพลงไทย และรูปแบบของเพลงตะวันตก
  - 3.3 ประเภทของเพลงไทย และประเภทของเพลงตะวันตก
  - 3.4 ประวัติและผลงานที่เด่นของนักดนตรีไทย และนักดนตรีเอกของโลก
  - 3.5 เพลงพื้นเมืองไทยและเพลงพื้นเมืองนานาชาติ
  - 3.6 ลักษณะเครื่องดนตรีและเพลงของประเทศแถบเอเชีย
  - 3.7 ประวัติและผลงานบุคคลสำคัญทางนาฏศิลป์ไทย
  - 3.8 องค์ประกอบของนาฏศิลป์ไทย

การประเมินผล ประเมินด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ

ด้านความรู้: สอบข้อเขียนเกี่ยวกับทฤษฎีและประวัติวรรณคดีดนตรีและนาฏศิลป์ (20)

ด้านทักษะ: ทดสอบภาคปฏิบัติ (60)

1. การฟัง
2. การร้องเพลง
3. การเล่นเครื่องดนตรี
4. นาฏศิลป์และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบดนตรี
5. การสร้างสรรค์ทางดนตรีและนาฏศิลป์
6. การอ่านเขียนโน้ต

ด้านเจตคติ: สังเกตพฤติกรรม (20)

1. ความสนใจในการเรียน
2. ความกระตือรือร้นและความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
3. การฝึกซ้อมนอกเวลา
4. การร่วมกิจกรรมต่างๆทางดนตรีและนาฏศิลป์

องค์ประกอบดนตรีสากลทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น

ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีเพื่อนำไปสู่แนวปฏิบัติเครื่องดนตรีนั้น สาระทางดนตรีนับเป็นสิ่งสำคัญ เพราะผู้เรียนจำเป็นจะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสาระทางดนตรี อาจกล่าวได้ว่าเป็นการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับทฤษฎีโน้ตนั่นเอง และในการเรียนรู้สาระต่างๆทางดนตรีนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมต่างๆโดยผ่านทักษะการอ่านโน้ต และการร้องโน้ต

สาระทางดนตรีเป็นการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางดนตรีที่นำไปสู่การปฏิบัติเครื่องดนตรี สาระทางดนตรีในเบื้องต้นนั้นประกอบด้วย

ลักษณะตัวโน้ต

ลักษณะตัวหยุด

บรรทัดห้าเส้น

การบันทึกโน้ตลงบนบรรทัดห้าเส้น

กฎเกณฑ์ประจำหลักซอล

บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C Major)

สัญลักษณ์แทนเสียง

ลักษณะตัวโน้ต

ตัวโน้ต เป็นสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ใช้แทนความสั้นยาวของเสียง และเสียงสั้นยาวนี้หากถูกกำหนดด้วยจังหวะ 4 / 4 สัญลักษณ์ทางดนตรีก็จะมีความสั้นยาวแตกต่างกันดังนี้

o	โน้ตตัวกลม	มีความสั้นยาวของเสียงเป็น	4 จังหวะ
♪	โน้ตตัวขาว	มีความสั้นยาวของเสียงเป็น	2 จังหวะ
♩	โน้ตตัวดำ	มีความสั้นยาวของเสียงเป็น	1 จังหวะ
♫	โน้ตตัวเข้บึ่ง 1 ชั้น	มีความสั้นยาวของเสียงเป็น	1/2 จังหวะ

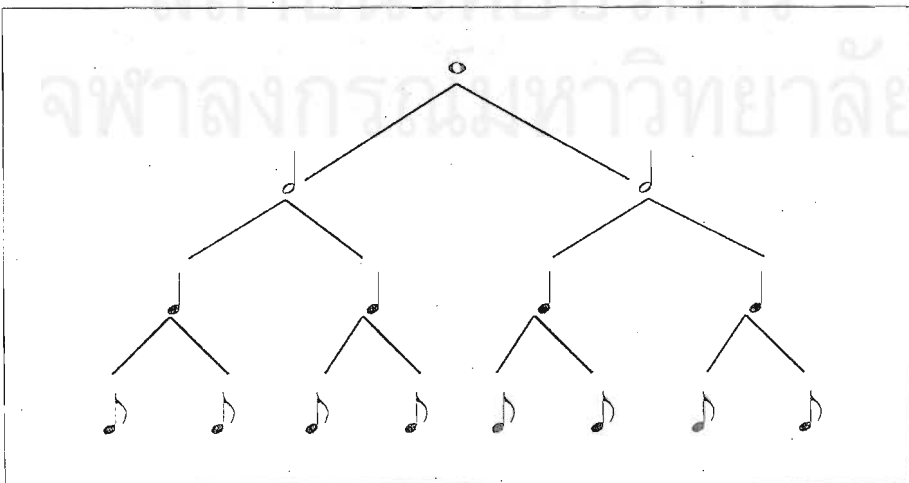
การอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรีโดยใช้ระบบ Rhythm Syllables

○	อ่านว่า	ทา อา อา อา
♪	อ่านว่า	ทา อ
♪	อ่านว่า	ทา
♪	อ่านว่า	ที

ในการแบ่งอัตราส่วนโน้ตแต่ละตัว

○	=	♪ ♪
♪	=	♪ ♪
♪	=	♪ ♪

แผนผังการแบ่งอัตราตัวโน้ต

ลักษณะตัวหยุด

ตัวหยุด เป็นสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ใช้แทนการเงียบเสียงหรือการหยุดเสียง ซึ่งในการเงียบเสียงนี้ จะมีความเงียบสั้นยาวของเสียงเท่ากับตัวโน้ต และการเงียบเสียงสั้นยาวนี้ หากถูกกำหนดด้วยจังหวะ $4/4$ สัญลักษณ์ทางดนตรีก็จะมีความเงียบเสียงสั้นยาวเหมือนกันกับตัวโน้ตดังนี้

■	หยุดโน้ตตัว	o	มีความยาวเท่ากับ	4 จังหวะ
■	หยุดโน้ตตัว	♪	มีความยาวเท่ากับ	2 จังหวะ
♪	หยุดโน้ตตัว	♪	มีความยาวเท่ากับ	1 จังหวะ
♪	หยุดโน้ตตัว	♪	มีความยาวเท่ากับ	1/2 จังหวะ

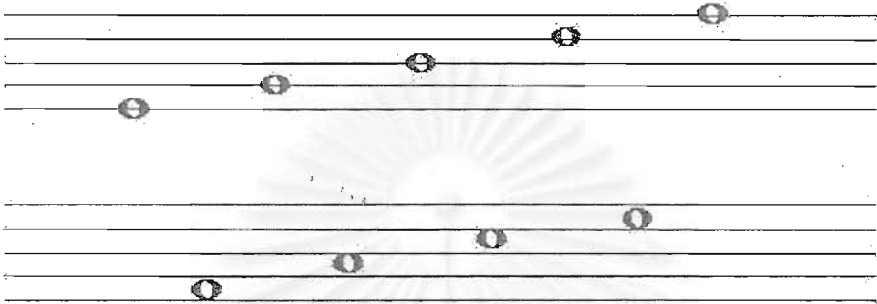
บรรทัดห้าเส้น

ในการบันทึกโน้ตนั้นบรรทัดห้าเส้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นตัวการที่จะทำให้เสียงของโน้ตแต่ละตัวมีความแตกต่างกัน บรรทัดห้าเส้นประกอบด้วยเส้นขนานห้าเส้นที่มีขนาดเท่าๆกัน ซึ่งมีห้าเส้น ลีช่อง และในการนับเส้นกับช่องของบรรทัดห้าเส้นนี้ เราจะนับจากข้างล่างขึ้นไปหาข้างบนดังนี้

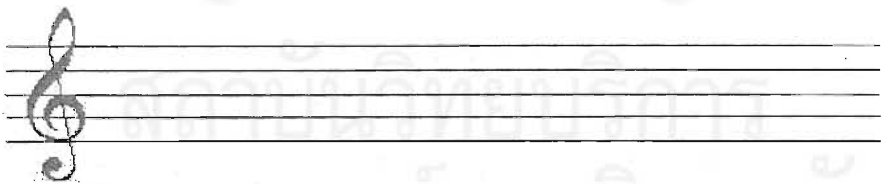
การบันทึกโน้ตลงบนบรรทัดห้าเส้น

การบันทึกโน้ตลงบนบรรทัดห้าเส้นเราสามารถทำได้ 2 วิธีคือ บันทึกในช่อง กับบันทึกคาบเส้น ซึ่งในการบันทึกโน้ต 2 วิธีนี้มีทั้งหมดด้วยกัน 9 ตำแหน่งดังนี้

กฎแฉะประจำหลักซอล

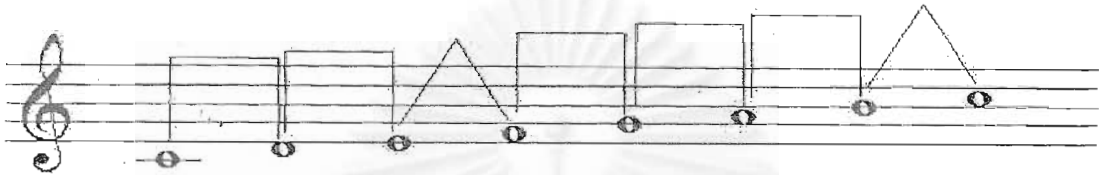
กฎแฉะประจำหลักซอลคือ ตัวการที่จะบอกให้เราารู้จักชื่อและตำแหน่งต่างๆของตัวโน้ตที่บันทึกลงบนบรรทัดห้าเส้น ในการเขียนกฎแฉะซอลลงบนบรรทัดห้าเส้นนั้นเรามีวิธีเขียน โดยการเริ่มต้นด้วยการเขียนหัวกฎแฉะลงบนเส้นที่ 2 ซึ่งนับจากข้างล่างขึ้นไป แล้วม้วนตัวขึ้นไปบนเส้นที่ 3 จากนั้นวกกลับลงมาบนเส้นที่ 1 แล้วจึงม้วนตัวอีกครั้งหนึ่งผ่านเส้นที่ 3 ขึ้นไป และวกกลับลงมาติดกันที่เส้นที่ 4 แล้วจึงลากผ่านลงมาจนกระทั่งถึงใต้เส้นที่ 1 ตามตัวอย่างดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C Major)

ประกอบไปด้วยโน้ต 7 ชื่อ 8 เสียง ที่นำมาเรียงลำดับจากต่ำไปหาสูง หรือจากสูงลงไปหาต่ำ ดังนี้คือ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด หรือ โด ที ลา ซอล ฟา มี เร โด และในบันไดเสียงซีเมเจอร์นี้ โน้ตแต่ละตัวจะมีระยะความห่างของเสียงแตกต่างกันที่ระดับหนึ่งเสียงเต็ม กับระดับครึ่งเสียง ดังต่อไปนี้คือ ระยะที่ 3-4 กับ 7-8 จะมีระยะห่างของเสียงอยู่ที่ครึ่งเสียง ส่วนโน้ตระยะที่ 1-2, 2-3, 4-5, 5-6, 6-7 จะมีความห่างของเสียงอยู่ที่ หนึ่งเสียงเต็ม ตามตัวอย่างต่อไปนี้

เครื่องหมายแทนครึ่งเสียง

เครื่องหมายแทนหนึ่งเสียงเต็ม

สัญลักษณ์แทนเสียง

บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C Major) ประกอบด้วยโน้ตเสียง โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด^๐ ซึ่งโน้ตแต่ละเสียงนี้จะมีชื่อเรียกได้อีกอย่างหนึ่ง โดยใช้ตัวอักษรในภาษาอังกฤษเป็นชื่อเรียกได้ดังนี้คือ

โด (Do)	=	C	ซอล (Sol)	=	G
เร (Re)	=	D	ลา (La)	=	A
มี (Me)	=	E	ที (Ti)	=	B
ฟา (Fa)	=	F	โด ^๐ (Do)	=	C ^๐

รีคอร์เดอร์

รีคอร์เดอร์เป็นเครื่องดนตรีในตระกูลเครื่องลมไม้เช่นเดียวกับฟลูต แต่ต่างกันที่ตรงรีคอร์เดอร์เป่าในด้านตรง (End - Blown Flute or Vertical Flute) ส่วนฟลูตเป่าด้านขวาง (Side - Blown Flute or Transverse Flute) รีคอร์เดอร์มีรูปแบบการผลิตเสียงเช่นเดียวกับขลุ่ย คือ บริเวณปากเป่านั้นจะทำเป็นช่องเป่าลมแล้วอุดด้วยคากหรือจุก ลมที่เป่าเข้าไปในช่องลมนั้นจะกระทบกับส่วนแหลมของปากนกแก้ว ทำให้อากาศเกิดการสั่นสะเทือนให้เป็นคลื่นเสียงที่เรียงตัวภายในท่อ และเกิดเป็นระดับเสียงต่างๆ ท่อของรีคอร์เดอร์มีรูปร่างเป็นทรงกรวย (Conical bore) คือ จากส่วนปลายของคากลงมาส่วนปลายท่อจะค่อยๆ สอดลงและแคบสุดที่บริเวณปลายของรีคอร์เดอร์

รีคอร์เดอร์เป็นเครื่องดนตรีที่นิยมเรียกชื่อรวมๆกันว่าฟลูทอันเป็นเครื่องดนตรีที่เก่าแก่ประเภทหนึ่ง คือสร้างขึ้นในตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 14 ในประเทศอังกฤษ รีคอร์เดอร์ ในภาษาเยอรมันหมายถึง เครื่องเป่าที่เป็นท่อที่เรียกว่าความทรงจำและด้วยเสียงที่มีความไพเราะนุ่มนวล

ส่วนภาษาอิตาลีหมายถึง ขลุ่ยที่มีเสียงไพเราะอ่อนหวาน นอกจากนั้นยังจะหมายถึง เสียงของนกหวีดที่เลียนเสียงร้องของนกหรือนกหวีดที่สร้างขึ้นเพื่อทำเสียงร้องของนก ริกอร์เดอร์เป็นที่นิยมมากในอังกฤษและเริ่มหมดความนิยมเมื่อฟลูทที่เป่าด้านขวางหรือที่เรียกว่าเยอรมันฟลูตที่พัฒนาขึ้นมาใหม่เข้ามาแทนที่ริกอร์เดอร์ จนริกอร์เดอร์ค่อยๆลดบทบาทลงไป ดังนั้นริกอร์เดอร์จะมีผู้เล่นเฉพาะผู้เล่นดนตรีโบราณเท่านั้น

ลักษณะของริกอร์เดอร์เดิมมีลักษณะเป็นท่อนเดี่ยว แต่ในปัจจุบันสร้างเป็น 3 ท่อน และมีหลายขนาดตามระดับเสียง ซึ่งมีอยู่ด้วยกันถึง 6 แบบด้วยกัน ริกอร์เดอร์นิยมมากในยุค เรเนซองส์ และบาโร็ค ซึ่งคู่ได้จากบทเพลงที่ปรากฏตามคีตกวีเช่น เพอเชล บัค และเฮนเดิล ต่อมาเมื่อถึงยุคคลาสสิกก็หมดความนิยมไป แต่พอถึงปี ค.ศ. 1919 ริกอร์เดอร์ก็ได้รับความนิยมขึ้นมาใหม่ และกลายมาเป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญทางระบบการศึกษา เนื่องจากราคาและคุณภาพของเสียงที่สามารถบรรเลงและแสดงออกถึงความงามทางด้านดนตรีได้อย่างวิเศษยิ่ง นับว่ามีเสน่ห์มาก เพราะริกอร์เดอร์นั้นสามารถบรรเลงวรรณคดีดนตรีที่เขียนไว้สำหรับริกอร์เดอร์เองได้อย่างไพเราะเพราะพริ้ง

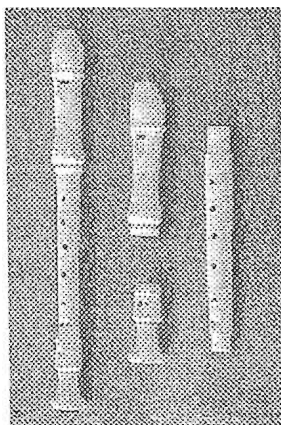
ริกอร์เดอร์เป็นเครื่องดนตรีที่ง่ายแก่การฝึก ใช้จำนวนลมมากขึ้นเพื่อเปลี่ยนระดับเสียงสูงในเสียงสูงจะสูงได้ไม่มากนัก ส่วนเสียงต่ำจะมีความนุ่มกังวานและไพเราะมาก ระบบการใช้นิ้วปิดเปิดริกอร์เดอร์ก็จะใช้นิ้วมือทั้งซ้ายและขวา ที่สำคัญริกอร์เดอร์เป็นเครื่องดนตรีที่มีราคาถูก สามารถสร้างบทเพลงได้อย่างงดงาม เหมาะที่จะพกพาและเหมาะที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนดนตรีในชั้นเรียนเป็นอย่างยิ่ง ชลาสินธุ์ (2530, 2-83)

ส่วนประกอบของริกอร์เดอร์

ริกอร์เดอร์เป็นเครื่องดนตรีที่มีลักษณะเป็นท่อตั้งตรง มีปากเป่าและรูปิดเปิดบังคับทิศทางลมเพื่อให้เกิดเสียง ได้แบ่งสัดส่วนออกเป็น 3 ส่วนด้วยกันคือ ส่วนบน ส่วนกลางและส่วนล่าง โดยส่วนบนเป็นส่วนที่ใช้ปากเป่าให้เกิดเสียง ในส่วนกลางและส่วนล่างเป็นส่วนที่ทำให้เกิดเสียงสูงเสียงต่ำ โดยใช้รูที่อยู่ส่วยกลางและส่วนล่างเป็นตัวบังคับทิศทางลมให้เกิดระดับเสียงต่างๆ

(อรนุชา อัญญาวัชระ 2540 : 21)

ภาพส่วนประกอบของริกอร์เดอร์

การจับรีคอร์เดอร์

ในการจับรีคอร์เดอร์ตันนั้นเราจะใช้มือซ้ายจับอยู่ส่วนบน และมือขวาจะอยู่ส่วนล่าง ส่วนตัวรีคอร์เดอร์จะวางตั้งตรงอยู่ด้านหน้า โดยให้บริเวณที่เป่าวางอยู่บนริมฝีปาก สำหรับนิ้วที่ใช้ปิดเปิดรู จะใช้ส่วนปลายของนิ้วบนข้อที่ 1 ส่วนที่โคนนิ้วปิดลงในรูรีคอร์เดอร์ในลักษณะที่ไม่เกร็ง มือซ้ายนิ้วโป้งจะปิดรูที่อยู่ใต้ขลุ่ยทางด้านบน จากนั้นนิ้วชี้ปิดรูที่ 1 นิ้วกลางปิดรูที่ 2 และนิ้วนางปิดรูที่ 3 ตามลำดับที่นับจากบนลงล่าง ส่วนนิ้วก้อยมือซ้ายนี้เราจะไม่ใช่ สำหรับมือขวาก็จะเริ่มด้วยนิ้วชี้ ปิดรูที่ 4 นิ้วกลางปิดรูที่ 5 นิ้วนางปิดควบตำแหน่งรูที่ 6 และนิ้วก้อยก็ปิดควบในตำแหน่งรูที่ 7 ซึ่งเป็นตำแหน่งที่อยู่ล่างสุดของรีคอร์เดอร์ สำหรับนิ้วโป้งก็จะใช้ทำหน้าที่รองรับน้ำหนักรีคอร์เดอร์ คือ วางไว้ที่ระหว่างนิ้วที่ 4 - 5 เพื่อถนอมรีคอร์เดอร์ตก ดังภาพต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนดนตรี

การจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีในชั้นเรียนนั้นแต่เดิมเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติทักษะการร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นส่วนใหญ่โดยไม่ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้สาระทางดนตรี แต่ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีได้พัฒนาขึ้นมา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ในศาสตร์ของดนตรี เพื่อที่จะได้นำความรู้ในวิชาดนตรีไปช่วยพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม เจตคติ และบุคลิกภาพ ดังนั้น นักการศึกษาดนตรีได้มองเห็นความสำคัญของวิชาดนตรี จึงได้มีการคิดค้นและหาวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน จึงได้มีการเสนอแนวคิด พร้อมกับนำอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบใหม่ๆ มาทดลองใช้กันอย่างแพร่หลายอย่างเช่น

คาร์ล ออฟ (Carl Orff) (1895 – 1982) นักการศึกษาดนตรีและคีตกวีชาวเยอรมัน ผู้ซึ่งให้แนวคิดและเทคนิคการสอนมาทำการทดลองใช้ จนเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก โดยใช้ชื่อว่า Carl Orff Approach คือการสอนดนตรีที่มีเป้าหมายพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ และเน้นการเล่นเครื่องดนตรี โดยเฉพาะ รีคอร์ดอร์ (Recorder) กับเครื่องเคาะจังหวะ กล่าวคือการสอนดนตรีตามแนว Carl Orff เป็นการสอนให้นักเรียนเล่นเครื่องดนตรีที่สามารถทำทำนองได้จากทักษะพื้นฐาน โดยการเล่นจากการจำ

ดร. ชีนอิชิ ซุซูกิ (1898 -1998) นักการศึกษาดนตรีชาวญี่ปุ่นที่ได้ให้แนวคิด และเทคนิคการสอนไวโอลิน ที่ผ่านการทดลองใช้ จนเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก โดยเรียกวิธีการสอนของเขาว่า Mother – tongue method (วิธีพูดตามแม่) คือการสอนให้เด็กเล่นเครื่องดนตรีด้วยความจำ โดยมีครูสาธิตให้ดู แล้วนักเรียนปฏิบัติตามจนเกิดความชำนาญ ครูจึงลงมือสอนโน้ตให้นักเรียน

ซอลเทน โคดาโย (Zoltan Kodaly) (1882 –1967) นักการศึกษาดนตรีชาวฮังการี เชื่อว่าการสอนดนตรีควรเริ่มต้นจากเสียงก่อนสัญลักษณ์ เพราะดนตรีเป็นเรื่องของเสียง สัญลักษณ์เป็นเพียงภาษาเพื่อถ่ายทอดเสียงและการเรียนรู้ดนตรีที่ดีที่สุด (Szonyi , 1973) การสอนตามแนวคิดของ Zoltan Kodaly นี้ คือการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีที่มุ่งเน้นทักษะร้องเพลงและอ่านโน้ต เพื่อนำไปสู่การเล่นเครื่องดนตรี

เบอร์เกตัน และ บอร์ดแมน (1975) นักการศึกษาชาวอเมริกัน มีแนวคิดว่าการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผสมผสานประสบการณ์ทั้ง 6 ด้าน อันประกอบด้วย การฟัง การร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดสร้างสรรค์ การอ่านโน้ต

Choksy (1974) ได้ให้แนวคิดขั้นตอนในการสอนดนตรีไว้ 3 ขั้นตอนคือ

1. นักเรียนร้องเพลงตามเนื้อร้อง และตบมือเป็นจังหวะ
2. นักเรียนร้องเพลงซ้ำ แต่ออกเสียงตามสัญลักษณ์ดนตรี (ทา – ที ที)

3. เมื่อนักเรียนเข้าใจลักษณะจังหวะและทำนองเพลงแล้ว ให้นักเรียนร้องเพลงและทำจังหวะประกอบ

Quine (1990) กล่าวว่า การอ่านโน้ต (Sight reading) ควรให้นักเรียนได้เผชิญหน้ากับแบบฝึกในรูปแบบต่างๆ และฝึกฝนบ่อยๆ ทำให้เข้าใจรูปแบบตัวโน้ตได้อย่างชัดเจน (p 83)

Sandor (1981) การฝึกแบบฝึกบ่อยๆ ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเปรียบเทียบตามที่เรากำลังต้องการได้

Leham & Ex (1996) ได้สรุปว่า พื้นฐานทักษะการร้องโน้ตมีความคล้ายคลึงกับพื้นฐานของการฝึกฝนดนตรีหลายๆแบบ ดังนั้นการฝึกร้องโน้ต (Sight reading) จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญจากแนวคิดของนักการศึกษาดนตรีทุกท่านที่กล่าวมาทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีในชั้นเรียน โดยนำเอาแนวคิดของนักการศึกษาทุกท่าน มาลำดับความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งจัดทำสื่อที่ใช้ประกอบการสอนด้วย โดยมุ่งคำนึงถึงการอ่านโน้ต การร้องโน้ต และการปฏิบัติเครื่องดนตรีเป็นหลัก โดยผ่านขบวนการทางทักษะ ดังนั้นสาระสำคัญของดนตรีจึงไม่ได้อยู่ที่การเรียนรู้สัญลักษณ์ทางดนตรีเพียงอย่างเดียว แต่ในความเป็นจริงก็คือ การนำเอาสาระสำคัญของดนตรีมาเรียนรู้ด้วยการผ่านขบวนการเห็นรูปแบบ หรือแบบฝึกทักษะ ที่จะต้องอ่าน และร้อง แล้วจึงปฏิบัติ ซึ่งในการเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะนั้นจะมีความแตกต่างอยู่ในตัวของแบบฝึกทักษะเอง โดยผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจในแบบฝึกทักษะตามลำดับขั้นการสอนและลำดับขั้นตอนในการฝึกตามแบบฝึกทักษะ จากนั้นผู้เรียนก็จะปฏิบัติทักษะได้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโอกาสต่อไปได้

สำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีขั้นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม เป็นการนำเอาขลุ่ยรีคอร์เดอร์มาเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติเครื่องดนตรีในชั้นเรียนให้กับนักเรียนทุกคน โดยใช้โน้ตสากลและเรียนด้วยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต ในการเรียนด้วยวิธีดังกล่าวนี้เป็นวิธีการที่ใช้ได้ดีและทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ในการเรียนไปใช้ในการเรียนวิชาดนตรีและทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีในระดับสูงขึ้นต่อไปได้ และถูกต้องตามหลักในการเรียนดนตรีสากล โดยมีสมมติฐานในการวิจัยคือ ในการจัดการเรียนการสอนปฏิบัติเครื่องดนตรีขลุ่ยรีคอร์เดอร์ ถ้าได้ฝึกปฏิบัติตามแนวทฤษฎีโน้ตสากล โดยใช้แบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น อันเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติเครื่องดนตรีระดับสูงต่อไปได้ นอกจากนี้แบบฝึกทักษะรีคอร์เดอร์ที่สร้างขึ้นนี้ จะเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี การปฏิบัติขลุ่ยรีคอร์เดอร์ในโอกาสต่อไป

จากการสำรวจโน้ตเพลงในหนังสือแบบเรียนของต่างประเทศที่ศึกษามาแล้วประกอบด้วย

1. Abracadabra Recorder 14 –9 by Roy Bentley.
2. Basic Recorder Lessons by Ralph Wm. Zeitlin soprano or tenor For Group or Individual Instruction.
3. Children’s Favourites Playtime For Recorder Series.
4. How to play the Recorder by Gerald Burakoff.
5. Hymns & Sacred Melodies for Recorder by William Bay.
6. Music for Recorders by Benjamin Britten and Imogen Holst.
7. Recorder playing in colour Book1 for Descant Recorder by Brian Davey.
8. Recorder Pieces From the 12th to the 20th Century by Benjamin Britten and Imogen Holst.
9. The new Recorder tutor by Stephen F. Good Year.
10. Me and my recorder part1 and part2 by Marlene Hobbsawn.
11. 800 years of music for Recorder by Albert G. Hess.

จากหนังสือทั้งหมดนี้เป็นหนังสือที่ผ่านการทดลองใช้มาแล้วทั้งสิ้น และเชื่อว่า หนังสือโน้ตเหล่านี้ สามารถเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยได้นำหนังสือดังกล่าวมาศึกษา และจัดลำดับความยากง่าย เพื่อที่จะนำมาเป็นแบบอย่างในการจัดทำแบบฝึกที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนดนตรีสากลชั้นพื้นฐาน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบข้อเสนอแนะจากงานวิจัย 2 เรื่องคือ

1. การเปรียบเทียบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยการอ่านโน้ตกับกลุ่มที่สอนโดยการร้องโน้ต

2. การเปรียบเทียบการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต กับวิธีการอ่านโน้ตและวิธีการร้องโน้ต

จากงานวิจัยทั้งสองเรื่องนี้ทำให้พบ วิธีการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ที่ทำให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ แต่ในวิธีการสอนยังขาดสื่อการสอน และสื่อการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์คือ โน้ตแบบฝึกทักษะ และโน้ตบทเพลงที่ใช้เป็นแบบฝึก โดยเฉพาะ

ในเรื่อง การเปรียบเทียบการสอนทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ระหว่างกลุ่มที่สอนโดยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต กับวิธีการอ่านโน้ตและวิธีการร้องโน้ต ได้กล่าวเสนอแนะไว้ดังนี้ จากผลการทดลองเปรียบเทียบการสอนทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์โดยวิธีการสอนผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต กับการสอนโดยวิธีการอ่านโน้ตและการร้องโน้ตพบว่า การสอนโดยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต ให้ผลการเรียนสูงกว่าการสอนโดยวิธีการอ่านโน้ตและการสอนโดยวิธีการร้องโน้ต ดังนั้นจึงควรที่จะมีการสร้างสื่อการสอนทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ในชั้นพื้นฐานโดยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต เพื่อที่จะได้มีสื่อการสอนทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ในชั้นพื้นฐานให้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาไว้ใช้ในโอกาสต่อไป

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้สำรวจแล้วไม่พบว่ามีผู้ใดได้จัดทำการศึกษาในเรื่องการจัดทำโน้ตเพื่อเป็นสื่อการสอน หรือแบบฝึกทักษะแต่อย่างใด หากแต่โน้ตที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นการสร้างขึ้นจากองค์ความรู้ของผู้สร้าง แล้วย่นนำมาทดลองใช้ และปรับแก้ให้อยู่ในสภาพที่ดีดังปัจจุบัน ดังนั้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ขึ้นมาเป็นแบบฝึกที่ใช้สำหรับในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และโรงเรียนอื่นๆที่สนใจด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม โดยได้ดำเนินการวิจัยดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรของการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2544 ที่ไม่ได้เรียนดนตรีเพิ่มเติมนอกหลักสูตร จำนวน 280 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 7 ห้อง ห้องละ 10 คน เป็นนักเรียนที่ไม่ได้เรียนดนตรีเพิ่มเติมนอกหลักสูตร

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ไม่ได้เรียนดนตรีเพิ่มเติมนอกหลักสูตร จำนวน 70 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 70 คน						
ห้องที่ 1	ห้องที่ 2	ห้องที่ 3	ห้องที่ 4	ห้องที่ 5	ห้องที่ 6	ห้องที่ 7
10	10	10	10	10	10	10

วิธีเลือกตัวอย่างประชากร

1. ดำรงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 ห้อง ที่ไม่ได้เรียนพิเศษทางดนตรี
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้เรียนพิเศษทางดนตรีแต่ละห้องออกเป็น 3 กลุ่ม ตามคะแนนความรู้พื้นฐานทางดนตรีคือ กลุ่มที่มีคะแนนสูง กลุ่มที่มีคะแนนระดับกลาง และกลุ่มคะแนนต่ำ
3. จับสลากเลือกกลุ่มตัวอย่างห้องละ 10 คน จำนวน 7 ห้อง 70 คน
4. ตัวอย่างห้องละ 10 คนประกอบด้วย

- 4.1 กลุ่มที่มีคะแนนความรู้พื้นฐานดนตรีระดับสูงจำนวน 3 คน
- 4.2 กลุ่มที่มีคะแนนความรู้พื้นฐานดนตรีระดับกลางจำนวน 4 คน
- 4.3 กลุ่มที่มีคะแนนความรู้พื้นฐานดนตรีระดับต่ำจำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง อันประกอบไปด้วย แผนการสอน แบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ แบบทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ แบบทดสอบความรู้ทางทฤษฎีโน้ต และบทเพลงที่รวบรวมมาเป็นแบบฝึก

ก. แผนการสอน

แผนการสอนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากหลักสูตรการสอนดนตรีของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปี พ.ศ. 2544 ซึ่งประกอบด้วย แนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน และการวัดประเมินผล

1. แนวคิด แนวคิดจากแผนการสอนรีคอร์เดอร์ด้วยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตคือ รีคอร์เดอร์เป็นเครื่องดนตรีสากลจัดอยู่ในตระกูลเครื่องลมไม้ สามารถบรรเลงได้ทั้งเดี่ยวและหมู่ เป็นเครื่องดนตรีที่ง่ายต่อการฝึกฝน สามารถพกพาติดตัวไปบรรเลงในที่ต่างๆได้ ในการฝึกนั้นจะใช้องค์ประกอบทางทฤษฎีดนตรีมาสัมพันธ์กับทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ อันประกอบไปด้วย โน้ตในบันไดเสียง ซิเมเจอร์ (C Major) โดยผ่านขบวนการทางทักษะการอ่านโน้ต กับการร้องโน้ตมาทำ การบรรเลงบทเพลง
2. จุดประสงค์ จุดประสงค์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพราะผู้วิจัยมีความต้องการให้ผู้เรียนมีการตอบสนองตามจุดประสงค์ โดยกำหนดพฤติกรรมได้ดังนี้
  - 2.1 นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตในบันไดเสียงซิเมเจอร์ (C Major) ตามสัญลักษณ์ดนตรีได้อย่างถูกต้อง
  - 2.2 นักเรียนสามารถสามารถใช้มือซ้ายและมือขวาจับรีคอร์เดอร์ได้อย่างถูกวิธี
  - 2.3 นักเรียนสามารถใช้นิ้วมือซ้ายและมือขวาปิด เป็ครูรีคอร์เดอร์ได้อย่างถูกต้อง
  - 2.4 นักเรียนสามารถใช้นิ้วปิด เป็ครูรีคอร์เดอร์ให้สัมพันธ์กับการอ่านโน้ตและการร้องโน้ตในบันไดเสียงซิเมเจอร์ (C Major) ได้ถูกต้อง
  - 2.5 นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์ได้ตามเสียงที่ถูกต้อง
  - 2.6 นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตในบันไดเสียง ซิเมเจอร์ (C Major) ได้ถูกต้อง
  - 2.7 นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตในแบบฝึกและบทเพลงได้

- 2.8 นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์ร่วมกับเครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ ได้
- 2.9 นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกและบทเพลง ทั้งเดี่ยวและหมู่ได้
3. เนื้อหา คือเนื้อเรื่องที่กำหนดอยู่ในแผนการสอน ซึ่งเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีสากล ทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น ผ่านทักษะการอ่านโน้ต ร้องโน้ตและการเป่ารีคอร์เดอร์ ประวัติความเป็นมาของรีคอร์เดอร์ วิธีการจับ วิธีการเป่า วิธีการปิดเปิดรูขลุ่ย วิธีการเก็บรักษา ซึ่งเนื้อเรื่องต่างๆ อาจจะลำดับ ได้ดังนี้
- 3.1 แนะนำให้รู้จักรีคอร์เดอร์
- 3.2 วิธีการจับ และวิธีการเป่ารีคอร์เดอร์อย่างถูกวิธี
- 3.3 วิธีการจับและวิธีการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว ที ลา ซอล โด° ฟา มี เร โด ตามหลักทฤษฎีโน้ตสากล ตามจังหวะ
- 3.4 วิธีการจับและวิธีการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึก และบทเพลงจากโน้ตตัว ที ลา ซอล โด° ฟา มี เร โด ตามหลักทฤษฎีโน้ตสากล ตามจังหวะทำนอง
- 3.5 วิธีการจับและวิธีการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) ตามหลักทฤษฎีโน้ตสากล ตามจังหวะ
- 3.6 วิธีการจับและวิธีการเป่ารีคอร์เดอร์เพลงต่างๆจากโน้ตในบันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C Major) ตามหลักทฤษฎีโน้ตสากล ตามจังหวะทำนอง
4. กิจกรรม กิจกรรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดประสบการณ์ต่างๆให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้หลายๆด้าน ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
- 4.1 นำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้นักเรียนร้องโน้ตในบันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C Major) และฝึกทักษะการฟังจากเสียงเปียโน แล้วร้องตามเสียงที่ฟังจากเปียโน
- 4.2 ให้นักเรียนฝึกทักษะการร้องเพลง ในบทเพลงจากบทเรียน 2 เที้ยว
- 4.3 ให้นักเรียนสำรวจตัวโน้ตในบทเพลงจากบทเรียน โดยการอ่านในใจ 1 เที้ยว
- 4.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านโน้ตพร้อมกัน โดยครูสำรวจความถูกต้องพร้อมแก้ไข
- 4.5 นักเรียนทุกคนร้องโน้ต 2 เที้ยว
- 4.6 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้กลุ่มที่หนึ่งร้องโน้ต อีกกลุ่มหนึ่งร้องเนื้อเพลง เมื่อเพลงจบ ครูให้ทั้ง 2 กลุ่มสลับกลุ่มกันร้อง โดยร้องพร้อมกันทั้ง 2 กลุ่ม
- 4.7 ครูให้นักเรียนนำรีคอร์เดอร์วางไว้ที่ได้ริมฝีปาก แล้วพร้อมกันร้องโน้ต จากนั้นเดินนิ้วปิด เปิดรูรีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่ร้อง 2 เที้ยว
- 4.8 นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ พร้อมครูเล่นเปียโนประกอบ
5. สื่อการสอน ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดไปสู่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สื่อการสอนดังนี้
1. เครื่องมืออุปกรณ์ ได้แก่สิ่งที่ช่วยสอนเป็นเครื่องมือ เช่น กระดานแม่เหล็ก เปียโน

รีคอร์เดอร์

2. วัสดุ ได้แก่ อุปกรณ์เล็ก ห้างหลายเช่น แผนภูมิ บัตรคำ เอกสารแบบฝึกทักษะ และ บทเพลง หรือ โน้ตเพลง
  3. กระบวนการและวิธีการ ได้แก่ วิธีการสอนของครูเช่น การสาธิต การทดลอง การแสดง การเลียนแบบ
6. การวัดและประเมินผล เป็นการบ่งบอกถึงความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง และในการวัดและประเมินผลทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรม โดยใช้วิธีการวัดผลด้วยกัน 2 ด้านคือ
- 6.1 การวัดผลระยะสั้น เป็นการวัดผลเมื่อสอนจบบทเรียนทุกครั้ง เพื่อเป็นการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละครั้งมากน้อยเพียงไร และผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นี้มาเป็นข้อมูลในการวิจัยด้วย
  - 6.2 การวัดผลระยะยาว ผู้วิจัยได้วัดผลเป็นระยะๆ คือแบ่งการวัดออกเป็น 4 ระยะ 4 บทเพลง ผู้วิจัยนำการวัดผลเป็นรายบุคคลมาใช้วัดกับผู้เรียนแต่ละคน โดยให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตเพลงที่ผู้วิจัยกำหนดให้ และให้คะแนนในรูปแบบจังหวัดทำนองกับโน้ต 1 ตัวมีค่าเป็น 1 คะแนนและเมื่อสิ้นสุดการทดลองนำคะแนนที่จัดเก็บไว้ทั้ง 4 ระยะมาทำการวิเคราะห์

ข. แบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์

แบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์เป็นแบบฝึกหัดตัว โน้ตและแบบฝึกบทเพลง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น ซึ่งในแต่ละแบบฝึกและบทเพลงจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก โดยมีลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายากตามลำดับขั้นดังนี้

1. แบบฝึกขั้นต้นแรกเป็นแบบฝึกที่ประกอบด้วย โน้ตตัวกลม ($\circ$) ตัวขาว ($\bullet$) ตัวดำ ($\blacktriangle$) และตัวเข็บบ้างหนึ่งชั้น ($\flat$) และเริ่มฝึกจากโน้ต 3 ตัวแรกในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) คือ โน้ตตัว ที ตา และ ซอล มี 3 แบบฝึก 3 บทเพลง
2. แบบฝึกขั้นที่ 2 นี้เป็นการฝึกเพิ่มเติมโน้ตอีก 2 ตัว คือตัว โด (โดสูง) กับตัว ฟา มี 3 แบบฝึก กับ 3 บทเพลง และในระดับขั้นนี้มีการฝึกเพิ่มเติมโดยรวมโน้ต 3 ตัวแรกในแบบฝึกขั้นที่ 1 กับแบบฝึกในขั้นที่ 2 มาเป็นบทเพลงในรูปแบบฝึกด้วย
3. แบบฝึกขั้นที่ 3 นี้เป็นการฝึกโน้ต 3 ตัวสุดท้ายของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) คือ โน้ตตัว มี เร และ โด (โดต่ำ) มี 2 แบบฝึก กับ 2 บทเพลง และใน

ระดับชั้นนี้มีการฝึกเพิ่มเติมโดยรวมโน้ตขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 บางตัว มาเป็นบทเพลงในรูปแบบฝึกด้วย

4. แบบฝึกขั้นสุดท้ายโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) ประกอบด้วยโน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด มี 4 แบบฝึก กับ 4 บทเพลง

หมายเหตุ ขั้นตอนการฝึกบทเพลงตามแบบฝึกจะฝึกด้วยวิธีผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตประกอบกับการร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ ดังนั้นวิธีการนี้นักเรียนที่ฝึกจะสนุกสนานกับบทเรียน และสามารถปฏิบัติทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ประกอบกับการร้องเพลง และประกอบกับเครื่องดนตรีประเภทอื่นและประกอบการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะได้ แบบฝึกมีทั้งหมดด้วยกัน 12 แบบฝึก 12 บทเพลง ดังมีรายละเอียดอยู่ในภาคผนวก

ค. แบบทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์

แบบทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์เป็นแบบฝึกโน้ตและแบบฝึกบทเพลงจากแบบฝึกตัวโน้ต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์จากนักเรียนที่ละคนหลังจากที่เรียนจบบทเรียนในแต่ละเรื่อง แบบสอบที่นำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีทั้งหมด 4 บทเพลง ในแต่ละบทเพลงจะเน้นเป็นเรื่องๆไป ซึ่งใน 4 บทเพลงมีดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
 าลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบที่ 1 เป็นการนำเอาบทเรียนเรื่องโน้ต 3 ตัว คือโน้ตตัว ที ลา ซอล ซึ่งเป็นบทเรียนเบื้องต้นของการเรียนรีคอร์ดเดอร์ มาเป็นแบบสอบที่ 1 โดยผู้วิจัยต้องการที่จะวัดทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์โน้ต 3 ตัวดังกล่าว ในบทเพลง นกโบยบิน และในเพลงนกโบยบินนี้เป็นเพลงที่ผู้วิจัยได้แต่งทำนอง เนื้อร้องขึ้นตามหลักทฤษฎีโน้ต ที่ประกอบด้วยลักษณะโน้ตตัวกลม (๑) ตัวขาว (๒) และตัวดำ (๒)

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิเพลง นกโบยบิน เป็นแบบสอบทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ในแบบสอบที่ 1 ประกอบด้วยโน้ตตัว ที ลา ซอล

เพลงนกโบยบิน

เนื้อร้อง - ทำนอง อรณา อัญญาวัชร

นก ตัว หนึ่ง เจ้า โบย บิน มา โบย บิน มา โบย บิน มา

นก ตัว หนึ่ง เจ้า โบย บิน มา ดู เจ้า นำ รัก จริง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบที่ 2 เป็นการนำเอาบทเรียนเรื่องโน้ต 5 ตัว คือโน้ตตัว โด ที ลา ซอล ฟา ซึ่งเป็นบทเรียนในลำดับที่ 2 ของการเรียนรีคอร์เดอร์ มาเป็นแบบสอบที่ 2 โดยผู้วิจัยต้องการที่จะวัดทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ต 5 ตัวดังกล่าว ในบทเพลงบินหาเธอ และในเพลงบินหาเธอนี้เป็นเพลงที่ผู้วิจัยได้แต่งทำนอง เนื้อร้องขึ้นตามหลักทฤษฎีโน้ต ที่ประกอบด้วยลักษณะโน้ตตัวกลม (◡) ตัวขาว (♪) และตัวดำ (♫)

แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิเพลงบินหาเธอ เป็นแบบสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ในแบบสอบที่ 2 ประกอบด้วยโน้ตตัว โด ที ลา ซอล ฟา

เพลงบินหาเธอ

เนื้อร้อง - ทำนอง อรุณา อธิภูษะวิริยะ

แม่ มี ปีก บิน ได้ ดัง นก ฉัน จะ บิน ไป หา เธอ

สถาบันวิทยบริการ
 าลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบที่ 3 เป็นการนำเอาบทเรียนเรื่องโน้ต 3 ตัว คือ โน้ตตัว มี เร โค ซึ่งเป็นบทเรียนในลำดับที่ 3 ของการเรียนรีคอร์ดเดอร์ มาเป็นแบบสอบที่ 3 โดยผู้วิจัยต้องการที่จะวัดทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์โน้ต 3 ตัวดังกล่าว ในบทเพลง ช้างเดินรำ และในเพลงช้างเดินรำนี้เป็นเพลงที่ผู้วิจัยได้แต่งทำนอง เนื้อร้องขึ้นตามหลักทฤษฎีโน้ต ที่ประกอบด้วยลักษณะโน้ตตัวกลม (.) ตัวขาว (∪) และตัวดำ (∩)

แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิเพลง ช้างเดินรำ เป็นแบบสอบทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ในแบบสอบที่ 3 ประกอบด้วยโน้ตตัว มี เร โค

เพลงช้างเดินรำ

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณา อัญญา วิชระ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบที่ 4 เป็นการนำเอาบทเรียนเรื่องโน้ต 8 ตัว คือโน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด° ซึ่งเป็นบทเรียนในลำดับสุดท้ายของการเรียนรีคอร์เดอร์ มาเป็นแบบสอบที่ 4 โดยผู้วิจัยต้องการที่จะวัดทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ต 8 ตัวดังกล่าว ในบทเพลง ขอเป็นเพื่อน และในเพลงขอเป็นเพื่อนนี้เป็นเพลงที่ผู้วิจัยได้นำมาจากบทเพลงพื้นเมืองของมาเลเซีย ที่ผู้วิจัยได้รวบรวมขึ้น โดยศึกษาบทเพลงให้ถูกต้องตามหลักทฤษฎีโน้ตเบื้องต้น ที่ประกอบด้วยลักษณะโน้ตตัวดำ (J) และตัวเขม็ง 1 ชั้น (♪)

แผนภูมิที่ 4 แผนภูมิเพลง ขอเป็นเพื่อน เป็นแบบสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ในแบบสอบที่ 4 ประกอบด้วยโน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°

เพลงขอเป็นเพื่อน

ทำนอง Rasa Sayang

ทำนอง วิจัย น้อยเส็น

สวัสดี เธอ จำ อ ตัญญาเป็นเพื่อนกับ เธอ ฉัน ใฝ่
 ฝัน มา นาน นะ เธอ อยาก พบ เธอ อ สวัสดี ดี

สถาบันวิทยบริการ
 าลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ง. แบบทดสอบความรู้ทางทฤษฎี

เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเนื้อหาการสอนทฤษฎีโน้ตสากลเบื้องต้น เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาสอนนักเรียนก่อนที่จะได้ทดลองสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ เพราะเนื้อหาทฤษฎีโน้ตสากลเบื้องต้นเป็นการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางดนตรีที่นำไปสู่ภาคปฏิบัติ แบบทดสอบนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือกจำนวน 25 ข้อ เป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ความเข้าใจ ความจำ การนำไปใช้ ข้อมูลที่ได้ทำการจัดเก็บก่อนเรียนและหลังเรียน โดยรายละเอียดของแบบทดสอบอยู่ในภาคผนวก

จ. บทเพลงที่รวบรวมมาเป็นแบบฝึกทักษะ

เป็นบทเพลงที่ผู้วิจัยรวบรวมจากตำรา และหนังสือเพลงต่างๆ ในการเก็บรวบรวมบทเพลงนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างของบทเพลงก่อนเพื่อทำการคัดเลือกบทเพลงให้เหมาะสมที่จะนำมาเป็นแบบฝึกทักษะ โดยกำหนดให้บทเพลงที่เลือกมานั้นต้องเป็นเพลงที่จัดอยู่ในบันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C Major) ที่มีระดับเสียงไม่เกินคู่แปด คือจากเสียง โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด^๑และลักษณะโน้ตที่บันทึกอยู่ในบทเพลงก็จะต้องประกอบไปด้วยโน้ตตัวกลม (๐) ตัวขาว (J) ตัวดำ (J) และตัวเข็บบึ่งหนึ่งชั้น (J) โดยรายละเอียดของบทเพลงที่นำมาเป็นแบบฝึกทักษะดังกล่าวนี้อยู่ในภาคผนวกชุดแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

1. สํารวจนักเรียนทั้งระดับชั้นประถมศึกษาปีที่3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2544 ที่ไม่ได้เรียนดนตรีเพิ่มเติมนอกหลักสูตร
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้เรียนพิเศษทางดนตรีแต่ละห้องออกเป็น 3 กลุ่ม ตามคะแนนความรู้พื้นฐานทางดนตรีคือ กลุ่มที่มีคะแนนสูง กลุ่มที่มีคะแนนระดับกลาง และกลุ่มที่มีคะแนนต่ำ
3. จับสลากเลือกกลุ่มตัวอย่างห้องละ 10 คนประกอบด้วย
  - 3.1 กลุ่มที่มีคะแนนความรู้พื้นฐานดนตรีระดับสูงจำนวน 3 คน
  - 3.2 กลุ่มที่มีคะแนนความรู้พื้นฐานดนตรีระดับกลางจำนวน 4 คน
  - 3.3 กลุ่มที่มีคะแนนความรู้พื้นฐานดนตรีระดับต่ำจำนวน 3 คน
4. ดำเนินการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียนเพื่อจัดเก็บข้อมูลก่อนเรียน
5. ดำเนินการทดลองสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างไว้ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนเองตามลำดับขั้นดังนี้

- 5.1 ชั้นที่ 1 เริ่มฝึกโน้ต 3 ตัวเป็นโน้ตที่ใช้มือซ้ายปิดเปิดคีย์บอร์ดทางตอนบนคือ โน้ตตัว ที ลา ซอล โดยใช้นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วโป้ง ในชั้นที่ 1 นี้จะมีแบบฝึกตัวโน้ต 3 แบบฝึก และบทเพลงประกอบการฝึกทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์ อีก 3 บทเพลง ขั้นตอนในการฝึกจะเริ่มจากฝึกเป่ารีคอร์ดเดอร์จากโน้ตแบบฝึกก่อน เพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้ปากเป่า นิ้วปิดเปิดคีย์บอร์ดและการอ่านโน้ต กับการร้องโน้ตให้สัมพันธ์กันก่อน จากนั้นจึงทำการฝึกเป่ารีคอร์ดเดอร์ตามบท เพลงที่นำโน้ตมาจากแบบฝึกโดยเรียบเรียงโน้ตขึ้นใหม่ ซึ่งประกอบด้วย โน้ต 3 ตัว ตามแบบฝึกให้เป็นทำนองเพลงที่สมบูรณ์ประกอบไปด้วยโน้ตกับเนื้อเพลง
- 5.2 ชั้นที่ 2 เป็นการฝึกโน้ตเพิ่มขึ้นอีก 2 ตัว เป็นโน้ตที่ใช้นิ้วต่อนื่องกันกับโน้ต 3 ตัว แรกคือโน้ตตัว โด° (โดสูง) กับโน้ตตัว ฟา โดยโน้ตตัว โด° จะปิดเพียงนิ้วกลาง กับนิ้วโป้งของมือซ้าย ส่วนโน้ตตัว ฟา ก็จะใช้นิ้วมือซ้ายที่ปิดทางตอนบนของรี คอร์ดเดอร์ทุกนิ้วคือ นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วโป้ง จากนั้นตามด้วยนิ้วชี้มือขวา ปิดรูต่อมา ในชั้นที่ 2 นี้จะมีแบบฝึก 3 แบบฝึกและบทเพลง 3 บทเพลง ขั้นตอน การฝึกจะทำการฝึกเช่นเดียวกับชั้นที่ 1
- 5.3 ชั้นที่ 3 เป็นการฝึกโน้ต 3 ตัวสุดท้ายของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) คือ โน้ต ตัว มี เร โด โน้ต 3 ตัวนี้เป็นโน้ตชุดสุดท้ายที่ใช้นิ้วที่เหลือปิดเปิดคีย์บอร์ดคือ นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อยของมือขวา ในชั้นที่ 3 นี้จะมีแบบฝึก 2 แบบฝึกและ 2 บทเพลง ขั้นตอนการฝึกจะทำการฝึกเช่นเดียวกับชั้นที่ 1 และ ชั้นที่ 2
- 5.4 ชั้นที่ 4 เป็นขั้นสุดท้ายในการฝึก ในขั้นนี้เป็นการฝึกรวมโน้ตทุกตัวในบันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C Major) คือรวมจาก โน้ตชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3 ในชั้นที่ 4 นี้จะมี แบบฝึก 4 แบบฝึก และบทเพลง 4 บทเพลง สำหรับขั้นตอนการฝึกจะทำการฝึก เช่นเดียวกับทุกชั้นที่ฝึกผ่านมาในตอนต้น
- หมายเหตุ ขั้นตอนการฝึกบทเพลงตามแบบฝึกจะฝึกด้วยวิธีผสมผสานการอ่านโน้ตกับ การร้องโน้ตประกอบกับการร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ ดัง นั้นวิธีการนี้นักเรียนที่ฝึกจะสนุกสนานกับบทเรียน และสามารถปฏิบัติทักษะการเป่ารี คอร์ดเดอร์ประกอบกับการร้องเพลง และประกอบกับเครื่องดนตรีประเภทอื่นและ ประกอบการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะได้
6. ดำเนินการทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์ดเดอร์เพื่อจัดเก็บข้อมูล ตามแผนการสอน
7. ดำเนินการทดสอบความรู้พื้นฐานหลังเรียนเพื่อจัดเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบความรู้ก่อนฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์และหลังการฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต ใช้สถิติทดสอบที ชนิดตัวแปรสัมพันธ์กัน (t - dependent)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

N = จำนวนนักเรียน

$\sum D$ = ผลรวมของผลต่างของคะแนนทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนทั้ง 70 คน ได้

$\sum D^2$ = ผลรวมของกำลังสอง ของผลต่างของคะแนนทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนทั้ง 70 คน ได้

2. คำนวณค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของข้อมูลที่ได้จากการทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์เป็นระยะเพื่อดูพัฒนาการของผลการฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์

สถาบันวิทยบริการ
 าลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต การนำเสนอแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ตั้งแต่คัดเลือกนักเรียนที่ไม่ได้เรียนดนตรีเพิ่มเติมพิเศษนอกเวลาเรียน แล้วทำการทดสอบความรู้พื้นฐานทางดนตรีก่อนเรียน (Pre-test) ทดลองสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตตามแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในแผนการสอน กับนักเรียนทั้งระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แต่ทำการเก็บข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเพียง 70 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย แล้วทดลองสอน เป็นเวลา 14 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 30 นาที ในระหว่างที่ทำการทดลองได้จัดเก็บข้อมูลด้วยการทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์เป็นระยะๆ แบ่งเป็น 4 ระยะด้วยกัน เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ทำการทดสอบความรู้หลังเรียน (Post-test) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ และผลวิเคราะห์ข้อมูลที่วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนทดสอบความรู้ของผู้เรียน ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต โดยใช้สถิติทดสอบที ชนิดตัวแปรสัมพันธ์กัน (t-dependent)

ตอนที่ 2 ผลการแสดงผลพัฒนาการทางทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต เมื่อวัดด้วยการวัดจากแบบประเมินทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนแต่ละครั้ง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนทดสอบความรู้ของผู้เรียน ก่อนเรียน (Pre-test) และ หลังเรียน (Post-test) ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต เมื่อวัดด้วยการวัดจากแบบทดสอบความรู้ในด้าน สาระทางดนตรี

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนความรู้ของผู้เรียน ก่อนเรียน (Pre-test) และ หลังเรียน (Post-test) ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต

การทดสอบ	N	X	SD	t
ก่อนเรียน (Pre-test)	70	16.571	5.32	1.402
หลังเรียน (Post-test)	70	17.4	5.49	

ค่า $t_{(69)}$ จากตารางเป็น 1.402 ไม่มีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05 (.05 $t = 1.980$) หมายความว่า โดยเฉลี่ยแล้ว คะแนนก่อนเรียนตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต และหลังเรียนตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นั่นคือเมื่อนักเรียนฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตแล้ว ความรู้ของนักเรียน ไม่เปลี่ยนแปลง

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์การแสดงผลพัฒนาการของทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตเมื่อวัดด้วยการวัดจากแบบประเมินทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ในด้านจังหวะทำนองจากบทเพลงในบทเรียนจำนวน 4 เพลง โดยกำหนดให้แบบทดสอบทักษะในบทเพลงที่เป็นบทเพลงที่เริ่มฝึกจากโน้ต 3 ตัวแรกในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) คือโน้ตตัว ที ลา และ ซอล และตามด้วยแบบทดสอบที่ 2 เป็นการเพิ่มเติมการฝึกโน้ตอีก 2 ตัว คือตัว โด° (โดสูง) กับตัวฟา ดังนั้นในบทเพลงที่ 2 ประกอบไปด้วยโน้ต 5 ตัวในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) คือโน้ตตัว โด° (โดสูง) ที ลา ซอล และฟา แบบทดสอบที่ 3 เพิ่มโน้ตในการฝึกอีก 3 ตัวในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) ซึ่งเป็นโน้ต 3 ตัวสุดท้ายของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) คือโน้ตตัว มี เร และ โด (โดต่ำ) และสำหรับในบทเพลงลำดับสุดท้ายที่ใช้เป็นแบบทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์นั้นเป็นบทเพลงที่รวมเอาโน้ตทุกตัวในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) ซึ่งประกอบด้วยโน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด° มาเป็นแบบทดสอบขั้นสุดท้ายเนื่องด้วย สิ้นสุดการฝึกโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) จะเห็นว่าในการฝึกแต่ละขั้นผู้วิจัยได้เพิ่มเติมโน้ตทีละขั้น ดังนั้นข้อมูลที่ได้อ่านในส่วนของการทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ 4 ขั้นตอนเป็นการเสนอค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนได้ในตารางดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและการกระจายของคะแนนทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้อง

รายการบทเพลงทดสอบทักษะ	N	X	S.D.
เพลงนก โขยบิน	70	8.328	1.618
เพลงบินหาเธอ	70	9.071	1.667
ช้างเดินรำ	70	9.228	1.395
เพลงขอมเป็นเพื่อน	70	9.514	1.273

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของการทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตตามแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพิ่มขึ้นตามลำดับขั้นของการฝึก นับว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์เพิ่มขึ้นหลังการฝึกแต่ละขั้นตอน ดังกล่าว

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดตั้งแต่ตารางที่ 1 – 3 จะเห็นว่าแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ ช่วยให้นักเรียนมีทักษะและพัฒนาการเรียนรีคอร์เดอร์ดีขึ้น นั่นคือแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ ดีขึ้นตามลำดับขั้น

สถาบันวิทยบริการ
วไลยกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากล ด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม มีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต การนำเสนอแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมนี ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ตั้งแต่คัดเลือกนักเรียนที่ไม่ได้เรียนดนตรีเพิ่มเติมพิเศษนอกเวลาเรียนจากนักเรียนทั้งระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 ห้อง แล้วทำการทดสอบความรู้พื้นฐานทางดนตรีก่อนเรียน (Pre-test) จากนั้นทำการทดลองสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตตามแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในแผนการสอน กับนักเรียนทั้งระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 ห้อง แต่ทำการเก็บข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเพียง 70 คน เป็นเวลา 14 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 30 นาที ในระหว่างที่ทำการทดลองได้จัดเก็บข้อมูลด้วยการทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์เป็นระยะๆ แบ่งเป็น 4 ระยะด้วยกัน ใน 4 ระยะที่ทำการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดลำดับในการเก็บข้อมูลตามกระบวนการฝึก ที่ฝึกเริ่มจากโน้ต 3 ตัว ในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) คือ โน้ตตัว ที ลา ซอล ก่อนในเบื้องต้น แล้วจึงทำการเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 จากนั้นตามด้วยโน้ตเพิ่มเติมอีก 2 ตัวในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) คือ โด° (โดสูง) และตัวฟา ในแบบทดสอบที่ 2 นี้จะเป็นการรวมโน้ต 3 ตัวแรกกับ 2 ตัวที่ฝึกคั้งนั้นจะได้โน้ต 5 ตัวในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) คือ โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที ลา ซอล ฟา แล้วตามด้วยแบบทดสอบที่ 3 ที่ประกอบด้วยโน้ต 3 ตัวสุดท้ายในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) คือ โน้ตตัว มี เร โด (โดต่ำ) สำหรับในแบบทดสอบชุดที่ 4 ชุดสุดท้ายจะเป็น โน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) ทั้งหมดทุกตัวประกอบด้วยโน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด° ที่นำมาเป็นแบบทดสอบ และเมื่อสิ้นสุดการทดลอง จึงทำการทดสอบความรู้หลังเรียน (Post-test) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ และผลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์คือเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติทดสอบ t ชนิดตัวแปรสัมพันธ์กัน และเสนอผลการทดสอบทักษะหลังจากที่ฝึกทักษะขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 ขั้นที่ 3 และขั้นที่ 4 แต่ละขั้นสิ้นสุดลง ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์

สรุปผลการวิจัย

การทดลองสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ตั้งแต่คัดเลือกนักเรียนที่ไม่ได้เรียนดนตรีเพิ่มเติมนอกหลักสูตร ทดสอบความรู้ก่อนเรียน (Pre-test) การทดลองสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ตตามแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนักเรียนทั้งระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 7 ห้องเรียนจำนวน 280 คน แล้วทำการเก็บข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างห้องละ 10 คน 7 ห้องจำนวน 70 คน เป็นเวลา 14 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 30 นาที จึงทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์เป็นระยะ 4 ระยะ จากนั้นทดสอบความรู้หลังเรียน (Post-test) แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาทำการวิเคราะห์ สรุปผลดังนี้

1. สรุปผลจากการวิเคราะห์ทั้งหมดพบว่าแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โดยวิธีผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการการเรียนรู้ขึ้นตามลำดับขั้น
2. คะแนนทดสอบความรู้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ก่อนเรียนและหลังเรียนตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต ผู้เรียนมีความรู้ไม่เปลี่ยนแปลง
3. พัฒนาการทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม มีพัฒนาการขึ้นตามลำดับขั้น

กล่าวโดยสรุปการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตตามแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแผนการสอน ในด้านความรู้ผู้เรียนมีความรู้ทางทฤษฎีดนตรีขั้นพื้นฐานไม่เปลี่ยนแปลง แต่ในด้านทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ผู้เรียนมีพัฒนาการดีขึ้นเป็นลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการนำเสนอแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ในด้านความรู้ นักเรียนจะมีความรู้ทางทฤษฎีดนตรีที่ประกอบด้วย

1. สัญลักษณ์ตัวโน้ต ตัวหยุด
2. บรรทัดห้าเส้น
3. ญแจประจำหลัก (ญแจซอล)
4. การบันทึกโน้ตลงบนบรรทัดห้าเส้น
5. ชื่อและเสียงตัวโน้ต
6. บัน โคเสียงซีเมเจอร์ (C Major)

ซึ่งเนื้อหาเหล่านี้ผู้เรียนมีความรู้ไม่เปลี่ยนแปลง และองค์ความรู้ดังกล่าวนี้มีความสำคัญต่อการฝึกทักษะทางดนตรี เพราะเป็นพื้นฐานของการเรียนดนตรี ที่จะทำให้เข้าใจสัญลักษณ์ที่ใช้ในทางดนตรี โดยสามารถอ่านได้ถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติดนตรีได้รวดเร็วขึ้นและจากความรู้ทางดนตรีที่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้รับในเบื้องต้นนั้น นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับในเบื้องต้นมาใช้ในการปฏิบัติทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ได้อย่างถูกต้องแต่ที่ไม่มีความรู้เพิ่มขึ้น เพราะ ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ครั้งนี้ไม่ได้นำความรู้ทางทฤษฎีมาสอนให้กับนักเรียนเพิ่มเติมอีกแต่เป็นเพียงนำเอาความรู้เดิมที่มีอยู่มาใช้ในการปฏิบัติทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์ทางทฤษฎีดนตรีไปสู่แนวปฏิบัติทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ และในการจัดประสบการณ์โดยใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่นั้นก็ใช้ในรูปแบบผสมผสานสาระทั้งหมดเข้าด้วยกันหรือที่เรียกว่าสาระความรู้สู่การปฏิบัติเครื่องดนตรี ซึ่งในการสอนดังกล่าวนี้เป็นการนำเอาแนวคิดและทฤษฎีการสอนของนักการศึกษาดนตรีและคีตกวี ที่ได้ทำการทดลองสอนมาทำการทดลองใช้จนเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก ดังเช่น คาร์ล ออฟ (Carl Orff) นักการศึกษาดนตรีและคีตกวีชาวเยอรมัน ที่มีเป้าหมายพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และเน้นการเล่นเครื่องดนตรี โดยเฉพาะ รีคอร์เดอร์ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่สามารถทำทำนองได้จากทักษะพื้นฐานโดยการเล่นจากการจำ สอดคล้องกับแนวคิดของดร. ชินอิชิ ชูซูกิ นักการศึกษาดนตรีชาวญี่ปุ่นที่สอนไวโอลิน ด้วยวิธีการจำ โดยครูสาธิตให้นักเรียนดู แล้วนักเรียนปฏิบัติตามจนเกิดความชำนาญ ครูจึงลงมือสอนโน้ตให้นักเรียน เช่นเดียวกับซอลแทน โคคาย นักการศึกษาดนตรีชาวฮังการี เป็นการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีที่มุ่งเน้นทักษะการร้องเพลงและการอ่านโน้ต เพื่อนำไปสู่การเล่นเครื่องดนตรี เป็นแนวทางเดียวกับหลักการสอนของเบอร์เกตัน และ บอร์ดแมนนักการศึกษาชาวอเมริกันที่ว่าควรสอนเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีโดยใช้การผสมผสานประสบการณ์ทั้ง 6 ด้านอันประกอบด้วย

1. การฟัง
2. การร้องเพลง
3. การเล่นเครื่องดนตรี
4. การเคลื่อนไหวร่างกาย
5. การคิดสร้างสรรค์
6. การอ่านโน้ต

สำหรับ Choksy (1974) ได้ให้แนวคิดขั้นตอนในการสอนดนตรีไว้ 3 ขั้นตอนคือ

1. ร้องเพลงตามเนื้อร้อง และตบมือเป็นจังหวะ
2. ร้องเพลงซ้ำ แต่ออกเสียงตามสัญลักษณ์ดนตรี (ทา – ที ที)
3. เมื่อเข้าใจลักษณะจังหวะและทำนองเพลงแล้ว ให้นักเรียนร้องเพลงและทำจังหวะ

ประกอบ

ซึ่งขั้นตอนทั้ง 3 เป็นหลักและแนวทางเดียวกันคือ การฝึกทักษะโดยการนำพื้นฐานความรู้ทางดนตรีมาใช้เป็นแนวทางการฝึก เช่นเดียวกับ Quine (1990) ที่กล่าวว่า การอ่านโน้ต (Sight reading) ควรให้นักเรียนได้เผชิญหน้ากับแบบฝึกในรูปแบบต่างๆ และฝึกฝนบ่อยๆ ทำให้เข้าใจรูปแบบตัวโน้ตได้อย่างชัดเจน ซึ่งวิธีดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Sandor ที่ว่าการฝึกแบบฝึกบ่อยๆ ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเปรียบเทียบตามที่เราต้องการได้ และจากการสรุปของ Leham & Ex ที่ว่า พื้นฐานทักษะการร้องโน้ตมีความคล้ายคลึงกับพื้นฐานของการฝึกฝนดนตรีหลายๆแบบ เป็นข้อยืนยันได้ว่าการฝึกร้องโน้ต (Sight reading) จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญจากแนวคิดของนักการศึกษาดนตรีทุกท่านที่กล่าวมาทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีในชั้นเรียน โดยนำเอาแนวคิดของนักการศึกษาทุกท่าน มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน โดยคิดรูปแบบ การสอนให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน การกำหนดกรอบพื้นฐานความรู้ทางทฤษฎีที่จะนำมาสู่การฝึกปฏิบัติทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์อีกทั้งจัดทำสื่อที่ใช้ประกอบการสอนด้วย โดยมุ่งคำนึงถึงการอ่านโน้ต การร้องโน้ต และการปฏิบัติเครื่องดนตรีเป็นหลัก โดยผ่านขบวนการทางทักษะ ดังนั้นสาระสำคัญของดนตรีจึงไม่ได้อยู่ที่การเรียนรู้สัญลักษณ์ทางดนตรีเพียงอย่างเดียว แต่ในความเป็นจริงก็คือ การนำเอาสาระสำคัญของดนตรีมาเรียนรู้ด้วยการผ่านขบวนการเห็นรูปแบบ หรือแบบฝึกทักษะ ที่จะต้องเริ่มจากอ่านโน้ต และร้องโน้ต แล้วจึงฝึกปฏิบัติ ซึ่งในการเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะนั้นจะมีความแตกต่างอยู่ในตัวของแบบฝึกทักษะเอง โดยผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจในแบบฝึกทักษะตามลำดับขั้นการสอนและลำดับขั้นตอนในการฝึกตามแบบฝึกทักษะ จากนั้นผู้เรียนก็จะปฏิบัติทักษะได้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโอกาสต่อไปดังกับผลสัมฤทธิ์ที่ปรากฏแสดงว่านักเรียนมีความรู้ ทางทฤษฎีดนตรีที่เรียนไว้ในตอนต้นคงทน สามารถนำมาใช้ได้อย่างถูกต้อง สำหรับในด้านการพัฒนาทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการเรียนผสมผสานการอ่าน

โน้ตกับการร้องโน้ตนั้น นักเรียนมีพัฒนาการขึ้นตามลำดับของการฝึกตามแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และรูปแบบของการฝึกตามแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น คือการนำองค์ความรู้ทางทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานเดิมมาใช้ประกอบในการเรียนและการฝึกฝนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยใช้วิธีการผสมผสาน การอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต เพื่อที่จะนำไปสู่ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีชั้นสูงต่อไปนับว่าเป็นการพัฒนาประสบการณ์จากความรู้ที่ได้เรียนมาในตอนต้น ผลการวิจัยพบว่าจากการฝึกทักษะด้วยวิธีผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตนี้ นักเรียนมีพัฒนาการทางทักษะสูงขึ้นทั้งที่ความรู้ทางทฤษฎีไม่ได้เปลี่ยนแปลง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยในครั้งนี้จะเห็นว่า แบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ เพราะแบบฝึกเปรียบเสมือนสื่อการสอนประเภทหนึ่ง ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนทักษะทางดนตรีหากมีแบบฝึกทักษะทางดนตรีมาใช้ประกอบการเรียนการสอนทักษะแล้วจะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ที่ถูกต้อง และสามารถใช้เป็นสื่อการสอนที่ดีอีกด้วย ดังนั้นจึงเห็นว่า น่าจะมีการผลิตสื่อการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์หรือตำราเรียนทักษะรีคอร์เดอร์
2. จากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้มองเห็นถึงวิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตที่นำมาเป็นวิธีการสอนที่มุ่งไปสู่การปฏิบัติรีคอร์เดอร์ ดังนั้นน่าที่จะมีการนำวิธีสอนด้วยวิธีดังกล่าวนี้ไปใช้ประกอบการสอนทักษะเครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ ที่จัดขึ้นในชั้นเรียน ซึ่งใช้สอนกับนักเรียนที่มีจำนวนมาก ที่ไม่ใช้การฝึกแบบตัวต่อตัว
3. การสอนรีคอร์เดอร์เป็นการจัดการเรียนการสอนทักษะการเล่นเครื่องดนตรีเบื้องต้นให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นระดับชั้นที่จัดว่าเป็นชั้นเด็กเล็กที่เรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีเดี่ยว ดังนั้นความสามารถในการเล่นเครื่องดนตรีที่ทำนองนั้นเป็นความยากลำบากสำหรับเด็กวัยนี้ เนื่องจากเด็กในวัยนี้ยังใช้ความสามารถในการเป่ารีคอร์เดอร์และ การปิดเปิดรีคอร์เดอร์ ได้ไม่ค่อยสัมพันธ์กัน ดังนั้นควรให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนโดยให้ความสนใจกับนักเรียนดังกล่าวนี้เป็นพิเศษ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ

สถาบันวิทยบริการ
วาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- จิรวรรณ อัญญาวัชระ. (2534). การเปรียบเทียบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ของนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ระหว่างกลุ่มที่
เรียนโดยการอ่านโน้ตกับกลุ่มที่สอนโดยการร้องโน้ต. รายงานวิจัย, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลาลัย. (2530). มารูจักดนตรีกันเถอะ. วารสารดนตรี. ปีที่ 1 (ฉบับที่ 6 มีนาคม),
หน้า 82-83.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2537) กิจกรรมดนตรีสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ..... (2538) พฤติกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2537). ระบบการสอนดนตรีแบบออร์ฟ. วารสารเพลงดนตรี. ปีที่ 1 (ฉบับที่ 3
กันยายน), หน้า 16-26.
- พิชัย ปรัชญานุสรณ์. (2531). ทฤษฎีดนตรีระดับเกรดหนึ่ง. กรุงเทพมหานคร: หจก. หนึ่งเจ็ด
การพิมพ์.
- สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม. (2540). หลักสูตรวิชาดนตรี – นาฏศิลป์.
กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม. อัดสำเนา.
- อรนุชา อัญญาวัชระ. (2541). การเปรียบเทียบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ของนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ระหว่างกลุ่มที่
สอนโดยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตและการร้องโน้ตกับวิธีการอ่านโน้ตและวิธีการ
ร้องโน้ต. วิทยานิพนธ์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เอื้อ มณีรัตน์. (2530). คู่มือการสอนไวโอลินให้แก่เด็กเล็กตามวิธีของซูซูกิ. วารสารเพลงดนตรี.
ปีที่ 2 (ฉบับที่ 2 ธันวาคม). หน้า 57-61.
- Basic Recorder Lessons by Ralph Wm. Zeitlin soprano or tenor For Group or Individual
Instruction.
- Bergethon , Bjornar And Boardman , Eunice. Musical Growth in the Elementary school . Printed
in The United States of America , 1975 .
- Choksy , Lois . The Kodaly Method Comprehensive Music Education from Infant to Adult .
- Edgar Hunt, The Recorder and its Music. Emess Euenburg; England, 1962, Diagram Group,
Musical Instrument of the world. Smeets Offset; Holland, 1976
- Englewood , Cliffs , New Jersey . Printed in the United States of America , 1974 .
- Eosze Laszlo . Zoltan Kodaly His Life in Pictures and Documents . Budapest : Corvina , 1982

Gerald Burakoff, How to play the Recorder, amscopublications, a division of music sale corporation, New York, 1984

Marlene Bobsawm, Me and my recorder part I, part II, Faber music Ltd. London , 1989

Ralph WM. Zeitlin , Baroque & Folk tunes for the recorder, wise publications, London , 1976

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

โครงการสอนทักษะการเป่าริคอร์ดอร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์

แผนการสอนที่	เรื่อง	บทเพลง
1	แนะนำรีคอร์เดอร์ วิธีจับ วิธีเป่า	เธอและฉัน
2	โน้ต ที ลา ซอล	นกโบยบิน
3	โน้ต ที ลา ซอล	แมงมุม
4	โน้ต ที ลา ซอล	Hot cross buns
5	โน้ต โด° (โดสูง)	เปิด
6	โน้ต ฟา	หมูฮ้วนพี
7	โน้ต โด° ที ลา ซอล ฟา	บินทหารอ
8	โน้ต มี เร โด	ช้างเดินรำ
9	โน้ต มี เร โด	เด็กดี
10	โน้ต ลา ซอล ฟา มี เร โด	เรียนดนตรี
11	โน้ต โด - โด°	Counting song
12	โน้ตบันไดเสียง ซี เมเจอร์	บันไดเสียงดอกไม้
13	โน้ตบันไดเสียง ซี เมเจอร์	ขอเป็นเพื่อน
14	ทดสอบวัดความรู้ทฤษฎีดนตรี	ทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ในเพลงขอเป็นเพื่อน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แผนการสอนทักษะการเป่าริกอร์เตอร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง รีคอร์เดอร์ วิธีการจับ และวิธีการเป่า

แนวคิด

รีคอร์เดอร์เป็นเครื่องดนตรีสากลที่จัดอยู่ในตระกูลเครื่องลมไม้ ในการเป่าจะนำโน้ตสากลมาเป็นแบบฝึก และมีวิธีการจับโดยให้มือซ้ายอยู่ส่วนบน มือขวาอยู่ส่วนล่าง เวลาเป่าจะใช้ลมเป่าออกมาเบาๆ โดยให้ออกเสียงทุ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นและขาลงได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้องโน้ตจากการฟังเสียงเปียโนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถร้องเพลงเธอและฉันได้ถูกต้องตามจังหวะและทำนอง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนนิ้วร่างกายประกอบจังหวะเพลงเธอและฉันได้
5. นักเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของรีคอร์เดอร์
6. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์เป่าอย่างถูกวิธี

เนื้อหา

รีคอร์เดอร์เป็นเครื่องดนตรีที่มีวิวัฒนาการมาแต่โบราณ สร้างขึ้นในตอนปลายศตวรรษที่ 14 ถือกำเนิดขึ้นในประเทศอังกฤษ รีคอร์เดอร์นั้นจัดเป็นเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าลมไม้ ในตระกูลขลุ่ย ในสมัยโบราณรีคอร์เดอร์เป็นที่นิยมมาก ต่อมาหมดความนิยมไปเนื่องจากมีเสียงเบา แต่ในปัจจุบันรีคอร์เดอร์กลับถูกนำมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการเรียนดนตรีเพราะเป็นเครื่องดนตรีสากลที่มีราคาถูก มีคุณภาพของเสียงที่สามารถบรรเลงแสดงออกถึงความสวยงามทางดนตรีได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้สำหรับฝึกฝนในขั้นพื้นฐานได้เป็นอย่างดี

ในการจับรีคอร์เดอร์เป่านั้น เราจะใช้มือซ้ายจับอยู่ส่วนบนและมือขวาจับอยู่ส่วนล่าง โดยใช้ปลายนิ้วข้อที่ 1 ปิดเปิดรู และในมือซ้ายใช้นิ้วโป้ง นิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วนางปิดเปิดรู และจะไม่ใช้นิ้วก้อย ส่วนมือขวาใช้นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางและนิ้วก้อย สำหรับนิ้วโป้งไว้หาวงไว้ได้รูที่ 4 เพื่อใช้รองรับน้ำหนักรีคอร์เดอร์กับรีคอร์เดอร์ตก ในการเป่าจะใช้ลมจากปากค่อยๆเป่าให้ลมออกมาเบาให้ได้เสียงทุ หากใช้ลมเป่าแรงเกินไปก็จะ ได้เสียงที่ไม่ถูกต้องคือเสียงจะแหลมไม่น่าฟัง

สื่อการสอน

1. แผนภูมิโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ขาขึ้นและขาลง
2. แผนภูมิเพลงเธอและฉัน
3. เปียโน
4. รีคอร์ดเดอร์
5. บัตรคำ / กระดาษแผ่น

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. สังเกตการร่วมกิจกรรมการร้องเพลงและการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ
4. ทดสอบการร้องโน้ตกับการร้องเพลงเธอและฉันพร้อมๆกันของนักเรียน 2 กลุ่ม
5. สังเกตการมีส่วนร่วมในการสรุปและอภิปรายบทเรียน
6. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์ดเดอร์ของนักเรียนที่ละกลุ่ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง โน้ต ที ลา ซอล / แบบฝึกที่ 1 เพลงนกโบยบิน

แนวคิด โน้ต ที ลา ซอล เป็นโน้ตขั้นที่ 7 6 5 ของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) ที่บันทึกอยู่คาบ
เส้นที่ 3 ในช่องที่ 2 และคาบเส้นที่ 2 ตามลำดับ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องโน้ตบันไดเสียง ซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นและขาลงได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้องโน้ตจากการฟังเสียงเปียโนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร้องเพลงนกโบยบินตามจังหวะและทำนองได้อย่างถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงนกโบยบินได้อย่างสวยงาม
5. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เสียงทุ้มได้อย่างถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ตามโน้ต ที ลา ซอล ได้ถูกต้อง
8. นักเรียนสามารถอ่านโน้ต และร้องโน้ต ที ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 1 ได้ถูกต้อง
9. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์โน้ต ที ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 1 ได้
10. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงนกโบยบินตามจังหวะทำนองได้
11. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เพลงนกโบยบินได้

เนื้อหา

โน้ต ที ลา ซอล เป็นโน้ตที่บันทึกบนบรรทัดห้าเส้นซึ่งกำหนดไว้ดังนี้ คือ โน้ตตัวที่จะบันทึกอยู่คาบเส้นที่ 3 โน้ตตัวลาบันทึกอยู่ในช่องที่ 2 และโน้ตตัวซอลบันทึกอยู่คาบเส้นที่ 2 ซึ่งโน้ต 3 ตัวนี้มีวิธีการจับและเป่ารีคอร์เดอร์ให้ได้ตามเสียงโน้ตทั้ง 3 ตัวดังนี้คือ

วิธีการจับโน้ตตัวที ให้มือซ้ายจับอยู่ส่วนบนของรีคอร์เดอร์ โดยนิ้วโป้งปิดรูที่อยู่ด้านล่างของรีคอร์เดอร์ (ซึ่งมีอยู่รูเดียว) และนิ้วชี้ปิดรูที่ 1 (นับจากส่วนบน)

โน้ตตัวลา จับรีคอร์เดอร์ค้ำไว้ที่ตัวที จากนั้นปิดรูที่ 2 ไกลลงมาด้วยนิ้วกลาง

โน้ตตัวซอล จับรีคอร์เดอร์ค้ำไว้ที่ตัวลา จากนั้นปิดรูที่ 3 ไกลลงมาด้วยนิ้วกลาง

หมายเหตุ สำหรับมือขวานำนิ้วโป้งมาวางไว้ได้รูที่ 4 ทางส่วนท้ายของรีคอร์เดอร์เพื่อรองรับน้ำหนัก

หนักรีคอร์เดอร์กับรีคอร์เดอร์ตก

วิธีการเป่ารีคอร์เดอร์

1. นำส่วนบนของรีคอร์เดอร์บริเวณปากนกแก้ววางไว้บริเวณริมฝีปากปิดปากบนลง
2. เป่าเบาๆ ประคองลมให้สม่ำเสมอผ่านท่อรีคอร์เดอร์ จะได้เสียงทุ้ม หาก

เป่าแรงและประคองลมไม่ได้เสียงที่ออกมาจะแหลมสูงไม่ได้เสียงทุ

3. ใช้นิ้วปัดรูรีคอร์เดอร์ให้สนิทเวลาเป่าจะได้เสียงตามโน้ตตัวที่ต้องการ

การฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว ที ลา ซอล เป็นโน้ตขั้นที่ 1 ที่ใช้ในการฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ในเบื้องต้นโดยฝึกตามแบบฝึกที่ 1 ดังนี้

แบบฝึกที่ 1 โน้ตตัว ที (B) ลา(A) ซอล (G)

เพลงนกโยนิน

ทำนอง - เนื้อร้อง อรรนุชา อัญญาวัชร

กิจกรรมวิธีสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นขาลง ครูเล่นเปียโนประกอบการร้องเป็นการเตรียมพร้อมในการเรียน
2. ครูฝึกทักษะการฟังโดยให้นักเรียนฟังเสียงโน้ตในจังหวะทำนองจากการที่ครูเล่นเปียโนให้ฟังทีละวรรค แล้วร้องตามเสียงที่ได้ยินทีละวรรค
3. ครูสาธิตการร้องเพลง นกโอบยบิน จากนั้นนักเรียนร้องพร้อมครู
4. ครูกับนักเรียนร่วมกันเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลงบนโอบยบิน
5. ครูแนะนำรีคอร์ดอร์ และสาธิตการจับรีคอร์ดอร์ตามโน้ต ที ลา ซอล ให้นักเรียนปฏิบัติตาม
6. ครูทดลองให้นักเรียนเป่ารีคอร์ดอร์ตามโน้ต ที ลา ซอล ทีละตัวพร้อมแก้ไขข้อบกพร่องจนนักเรียนทำได้ถูกต้อง
7. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัวที ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 1
8. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 1 ทีละบรรทัดพร้อมกับนำขลุ่ยวางไว้ใต้ริมฝีปากแล้วนำนิ้วปิดเปิดรีคอร์ดอร์ตามเสียงโน้ตที่อ่านและร้อง
9. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์ดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 1 ทีละบรรทัด จนจบแบบฝึกโดยครูร่วมเล่นเปียโนประกอบจังหวะ
10. นักเรียนเป่ารีคอร์ดอร์ตามแบบฝึกที่ 1 ทีละกลุ่มตามที่ครูกำหนด โดยครูเล่นเปียโนประกอบเพื่อควบคุมจังหวะ
11. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนเรื่องโน้ต ที ลาซอล
12. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงนกโอบยบินพร้อมกับนำรีคอร์ดอร์วางไว้ที่ใต้ริมฝีปาก แล้วให้นิ้วมือซ้ายปิดเปิดรีคอร์ดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
13. นักเรียนเป่ารีคอร์ดอร์เพลงนกโอบยบินพร้อมกับครูเล่นเปียโนควบคุมจังหวะ
14. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลงนกโอบยบิน เคลื่อนไหวร่างกาย และร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทั้งกลุ่ม

สื่อการสอน

1. รีคอร์ดอร์
2. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 1
3. แผนภูมิเพลงนกโอบยบิน
4. เปียโน
5. ภาพรีคอร์ดอร์ตามโน้ตตัวที ลา ซอล

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซิมเมอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซิมเมอร์
3. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
4. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์ของนักเรียนที่ละกลุ่ม
5. ทดสอบการอ่านโน้ต การร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 1 ของนักเรียนที่ละกลุ่ม
6. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 1 และเพลงนกโบยบิน
7. สังเกตการร่วมสรุปบทเรียน
8. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะในเพลงนกโบยบิน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง โน้ต ที ลา ซอล / แบบฝึกที่ 2 / เพลงแมงมุม

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง โน้ต ที ลา ซอล / แบบฝึกที่ 2 / เพลงแมงมุม

แนวคิด โน้ต ที ลา ซอล เป็นโน้ตขั้นที่ 7 6 5 ของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) ที่บันทึกอยู่คาบ
เส้นที่ 3 ในช่องที่ 2 และคาบเส้นที่ 2 ตามลำดับ

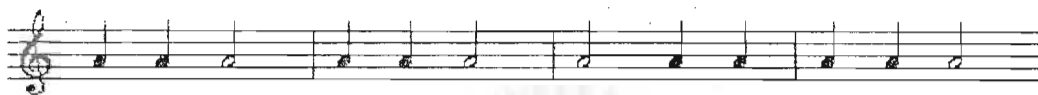
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องโน้ตบันไดเสียง ซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นและขาลงได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้องโน้ตจากการฟังเสียงเปียโนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร้องเพลงแมงมุมได้อย่างถูกต้องตามจังหวะและทำนอง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง แมงมุมได้อย่างถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ โดยใช้มือซ้าย มือขวา และวางปากเป่าได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ตามโน้ต ที ลา ซอล ได้ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เสียงทุ้มตามโน้ต ที ลา ซอลได้อย่างถูกต้อง
8. นักเรียนสามารถอ่านโน้ต และร้องโน้ต ที ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 2 ได้ถูกต้อง
9. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์โน้ต ที ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 2 ได้
10. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลง แมงมุมได้อย่างถูกต้อง
11. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เพลงแมงมุมได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

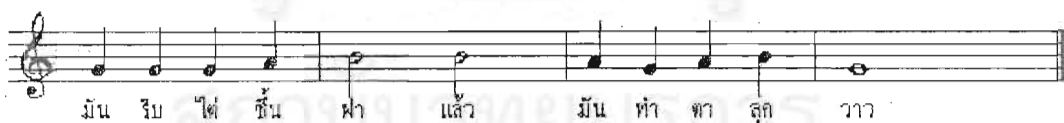
แบบฝึกที่ 2 และบทเพลง แมงมุม เป็นแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ที่ประกอบด้วย
โน้ต ที ลา ซอล ซึ่งเป็นโน้ตที่บันทึกบนบรรทัดห้าเส้นซึ่งกำหนดไว้ดังนี้ คือ โน้ตตัวที่จะบันทึกอยู่
คาบเส้นที่ 3 โน้ตตัวลาบันทึกอยู่ในช่องที่ 2 และโน้ตตัวซอลบันทึกอยู่คาบเส้นที่ 1 ดังนี้

แบบฝึกที่ 2 โน้ตตัว ที (B) ลา (A) ซอล (G)

เพลงแมงมุม

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณา อัญญาวัชร

กิจกรรมวิธีสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนร้องโน้ตบันไดเสียงซิมเมอร์ทั้งขาขึ้นขาลง ครูเล่นเปียโนประกอบการร้องเป็นการเตรียมพร้อมในการเรียน
2. ครูฝึกทักษะการฟังโดยให้นักเรียนฟังเสียงโน้ตในจังหวะทำนองจากการที่ครูเล่นเปียโนให้ฟังทีละวรรค แล้วร้องตามเสียงที่ได้ยินทีละวรรค
3. ครูสาธิตการร้องเพลง แมงมุม จากนั้นนักเรียนร้องพร้อมครู
4. ครูกับนักเรียนร่วมกันเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลงแมงมุม
5. ครูแนะนำรีคอร์เดอร์ และสาธิตการจับรีคอร์เดอร์ตามโน้ต ที ลา ซอล ให้นักเรียน

ปฏิบัติตาม

6. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ต ที ลา ซอล ทีละตัวครูพร้อมแก้ไขข้อบกพร่องจนนักเรียนทำได้ถูกต้อง
7. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัวที ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 2
8. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 2 ทีละบรรทัดพร้อมก็นำขลุ่ยวางไว้ได้ริมฝีปากแล้วนำนิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามเสียงโน้ตที่อ่านและร้อง
9. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 2 ทีละบรรทัด จนจบแบบฝึกโดยครูร่วมเล่นเปียโนประกอบจังหวะ
10. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 2 ทีละกลุ่มตามที่ครูกำหนด โดยครูเล่นเปียโนประกอบเพื่อความคุมจังหวะ
11. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนเรื่องโน้ต ที ลา ซอล
12. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงแมงมุมพร้อมก็นำรีคอร์เดอร์วางไว้ที่ได้ริมฝีปากแล้วให้นิ้วมือซ้ายปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
13. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์เพลงแมงมุมพร้อมกับครูเล่นเปียโนควบคุมจังหวะ
14. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลงแมงมุม เคลื่อนไหวร่างกาย และร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทั้งกลุ่ม

สื่อการสอน

1. รีคอร์เดอร์
2. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 2
3. แผนภูมิเพลงแมงมุม
4. เปียโน
5. ภาพรีคอร์เดอร์ตามโน้ตตัวที ลา ซอล

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซิมเจอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์ของนักเรียนทีละกลุ่ม
4. ทดสอบการอ่านโน้ต การร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 2 ของนักเรียนทีละกลุ่ม
5. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 2 และเพลงแมงมุม
6. สังเกตการร่วมสรุปทเรียน
9. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะในเพลงแมงมุม

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง โน้ต ที ลา ซอล / แบบฝึกที่ 3 / เพลง Hot cross buns

แนวคิด โน้ต ที ลา ซอล เป็นโน้ตขั้นที่ 7 6 5 ของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) ที่บันทึกอยู่คาบ
เส้นที่ 3 ในช่องที่ 2 และคาบเส้นที่ 2 ตามลำดับ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องโน้ตบันไดเสียง ซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นและขาลงได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้องโน้ตจากการฟังเสียงเปียโนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร้องเพลง Hot cross buns ได้อย่างถูกต้องตามจังหวะและทำนอง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง Hot cross buns ได้อย่างถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ โดยใช้มือซ้าย มือขวา และวางปากเป่าได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ตามโน้ต ที ลา ซอล ได้ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เสียงทุ้มตามโน้ต ที ลา ซอล ได้อย่างถูกต้อง
8. นักเรียนสามารถอ่านโน้ต และร้องโน้ต ที ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 3 ได้ถูกต้อง
9. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์โน้ต ที ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 3 ได้
10. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลง Hot cross buns ได้อย่างถูกต้อง
11. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เพลง Hot cross buns ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

แบบฝึกที่ 3 และบทเพลง Hot cross buns เป็นแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ที่ประกอบด้วยโน้ต ที ลา ซอล ซึ่งเป็นโน้ตที่บันทึกบนบรรทัดห้าเส้นซึ่งกำหนดไว้ดังนี้ คือ โน้ตตัวที่จะบันทึกอยู่คาบเส้นที่ 3 โน้ตตัวลาบันทึกอยู่ในช่องที่ 2 และโน้ตตัวซอลบันทึกอยู่คาบเส้นที่ 1 และในแบบฝึกที่ 3 นี้ประกอบด้วยลักษณะโน้ตตัวเขบ็ต 1 ชั้น ตัวดำ และตัวขาว ดังนี้

แบบฝึกที่ 3 โน้ตตัว ที (B) ลา (A) ซอล (G)

เพลง HOT - CROSS BUNS

English Nersery Rhyme

Hot cross buns Hot cross buns

one a penny two a penny Hot cross bun

กิจกรรมวิธีสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นขาลง ครูเล่นเปียโนประกอบการร้องเป็นการเตรียมพร้อมในการเรียน
2. ครูฝึกทักษะการฟังโดยให้นักเรียนฟังเสียงโน้ตในจังหวะทำนองจากการที่ครูเล่นเปียโนให้ฟังทีละวรรค แล้วร้องตามเสียงที่ได้ยินทีละวรรค
3. ครูสาธิตการร้องเพลง Hot cross buns จากนั้นนักเรียนร้องพร้อมครู
4. ครูกับนักเรียนร่วมกันเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลง Hot cross buns
5. ครูแนะนำรีคอร์ดอร์ และสาธิตการจับรีคอร์ดอร์ตามโน้ต ที ลา ซอล ให้นักเรียนปฏิบัติตาม

6. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ต ที ลา ซอล ทีละตัวครูพร้อมแก้ไขข้อบกพร่องจนนักเรียนทำได้ถูกต้อง
7. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัวที ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 3
8. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 3 ทีละบรรทัดพร้อมก็นำขลุ่ยวางไว้ได้ริมฝีปากแล้วนำนิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามเสียงโน้ตที่อ่านและร้อง
9. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 3 ทีละบรรทัด จนจบแบบฝึก โดยครูร่วมเล่นเปียโนประกอบจังหวะ
10. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 3 ทีละกลุ่มตามที่ครูกำหนด โดยครูเล่นเปียโนประกอบเพื่อควบคุมจังหวะ
11. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนเรื่องโน้ต ที ลา ซอล
12. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลง Hot cross buns พร้อมกับนำรีคอร์เดอร์วางไว้ที่ใต้ริมฝีปาก แล้วให้นิ้วมือซ้ายปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
13. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์เพลง Hot cross buns พร้อมกับครูเล่นเปียโนควบคุมจังหวะ
14. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลง Hot cross buns เคลื่อนไหวร่างกายและร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทั้งกลุ่ม

สื่อการสอน

1. รีคอร์เดอร์
2. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 3
3. แผนภูมิเพลง Hot cross buns
4. เปียโน
5. ภาพรีคอร์เดอร์ตามโน้ตตัวที ลา ซอล

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบนไคเสียงซิมเจอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์ของนักเรียนทีละกลุ่ม
4. ทดสอบการอ่านโน้ต การร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 3 ของนักเรียนทีละกลุ่ม
5. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 3 และเพลง Hot cross buns
6. สังเกตการร่วมสรุปทเรียน
10. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะในเพลง Hot cross buns

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง โน้ตตัว โด° (โดสูง) / แบบฝึกที่ 4 / เพลงเปิด

แนวคิด โน้ตตัว โด° (โดสูง) เป็นโน้ตขั้นที่ 8 ของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) บันทึกลงอยู่ใน
ช่องที่ 3 ของบรรทัดห้าเส้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้อง โน้ตบันไดเสียง ซีเมเจอร์ทั้งข้างขึ้นและข้างลง ได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้อง โน้ตจากการฟังเสียงเปียโน ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร้องเพลง เปิด ได้อย่างถูกต้องตามจังหวะและทำนอง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง เปิด ได้อย่างถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ โดยใช้นิ้วมือซ้าย มือขวาปิดรีคอร์เดอร์ และวางปากเป่ารีคอร์เดอร์ ได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ โน้ตตัวโด° (โดสูง) และเป่าได้เสียงที่ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 4 ได้
8. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 4 ได้
9. นักเรียนสามารถสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงเปิด ได้อย่างถูกต้อง
10. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เพลงเปิด ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

แบบฝึกที่ 4 และบทเพลงเปิด เป็นแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ขั้นที่ 2 ที่ประกอบด้วย โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ซึ่งเป็นโน้ตที่บันทึกลงอยู่บรรทัดห้าเส้นซึ่งกำหนดไว้ดังนี้ โน้ตตัว โด° (โดสูง) บันทึกลงอยู่ในช่องที่ 3 โน้ตตัวที่บันทึกลงอยู่คานเส้นที่ 3 โน้ตตัวลาบันทึกลงอยู่ในช่องที่ 2 และโน้ตตัวซอลบันทึกลงอยู่คานเส้นที่ 2 โดยโน้ตตัวโด° (โดสูง) จะมีวิธีการจับรีคอร์เดอร์คือใช้มือซ้ายทางตอนบนปิดรีคอร์เดอร์ด้วยนิ้วกลางรูที่ 2 และนิ้วโป้งปิดรูด้านหลัง สำหรับนิ้วชี้ กับนิ้วนางที่เคยปิดไว้ในโน้ตตัว ที กับ โน้ตตัว ซอล ให้เปิดออก ในแบบฝึกที่ 3 และเพลงเปิดนี้ประกอบด้วย ลักษณะโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข้บั้ง 1 ชั้นดังนี้

แบบฝึกที่ 4 โน้ตตัว C°

เพลงเปิด

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณษา อัญญาวัชร

กิจกรรมวิธีการสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นขาลง ครูเล่นเปียโนประกอบการร้องเป็นการเตรียมพร้อมในการเรียน
2. ครูฝึกทักษะการฟังโดยให้นักเรียนฟังเสียงโน้ตในจังหวะทำนองจากการที่ครูเล่นเปียโนให้ฟังทีละวรรค แล้วร้องตามเสียงที่ได้ยินทีละวรรค
3. ครูสาธิตการร้องเพลง เปิดจากนั้นนักเรียนร้องพร้อมครู
4. ครูกับนักเรียนร่วมกันเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลง เปิด
5. ครูทบทวนการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว ที ลา ซอล ด้วยมือซ้ายทางตอนบน

6. ครูแนะนำและสาธิตการจับรีคอร์เดอร์ป่านั้ตตัว โด° (โดสูง) ให้นักเรียนปฏิบัติตาม
7. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัวโด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ตามแบบฝึกที่ 4
8. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 4 ทีละบรรทัดพร้อมก็นำขลุ่ยวางไว้ได้ริมฝีปากแล้วให้นั้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามเสียงโน้ตที่อ่านและร้อง
9. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 4 ทีละบรรทัด จนจบแบบฝึกโดยครูร่วมเล่นเป็ยโนประกอบจังหวะ
10. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 4 ทีละกลุ่มตามที่ครูกำหนด โดยครูเล่นเป็ยโนประกอบเพื่อควบคุมจังหวะให้นักเรียนบรรเลงไปอย่างพร้อมเพริ่งกัน
11. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนเรื่องโน้ตตัวโดสูง
12. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงเปิด พร้อมกับนำรีคอร์เดอร์วางไว้ที่ได้ริมฝีปากแล้วให้นั้วมือซ้ายปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
13. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์เพลงเปิดพร้อมกับครูเล่นเป็ยโนควบคุมจังหวะ
14. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลงเปิด เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงและร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทุกกลุ่ม

สื่อการสอน

1. รีคอร์เดอร์
2. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 4
3. แผนภูมิเพลงเปิด
4. เป็ยโน
5. ภาพรีคอร์เดอร์ โน้ตตัวโด° (โดสูง)

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัวโด° (โดสูง) ของนักเรียนทีละกลุ่ม
4. ทดสอบการอ่านโน้ต การร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 4 ของนักเรียนทีละกลุ่ม
5. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 4 และเพลงเปิด
6. สังเกตการร่วมสรุปทเรียน
7. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงในเพลงเปิด

แผนการสอนที่ 6

เรื่อง โน้ตตัว ฟา/แบบฝึกที่ 5 / เพลงหมูอ้วนพี

แนวคิด โน้ตตัว ฟาเป็น โน้ตขั้นที่ 4 ของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) บันทึกลงอยู่ใน ช่องที่ 1 ของบรรทัดห้าเส้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

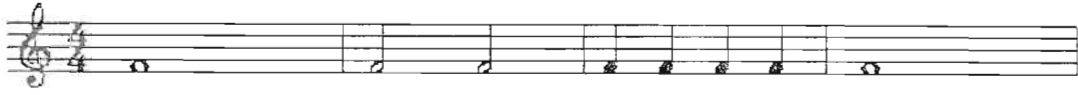
1. นักเรียนสามารถร้องโน้ตบันไดเสียง ซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นและขาลงได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้องโน้ตจากการฟังเสียงเปียโนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร้องเพลง หมูได้อย่างถูกต้องตามจังหวะและทำนอง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง หมูอ้วนพีได้อย่างถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ โดยใช้นิ้วมือซ้าย มือขวาปิดรูรีคอร์เดอร์ และวางปากเป่ารีคอร์เดอร์ได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ โน้ตตัวฟาและเป่าได้เสียงที่ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัว ฟา ตามแบบฝึกที่ 5 ได้
8. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว ฟา ตามแบบฝึกที่ 5 ได้
9. นักเรียนสามารถสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงหมูอ้วนพีได้อย่างถูกต้อง
10. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เพลงหมูอ้วนพีได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

แบบฝึกที่ 5 และบทเพลงหมูอ้วนพี เป็นแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ขั้นที่ 2 ที่ประกอบด้วยโน้ตตัว ลา ซอล ฟา ซึ่งเป็นโน้ตที่บันทึกอยู่บรรทัดห้าเส้นซึ่งกำหนดไว้ดังนี้ โน้ตตัวลาบันทึกอยู่ในช่องที่ 2 และโน้ตตัวซอลบันทึกอยู่คาบเส้นที่ 2 โน้ตตัวฟาบันทึกอยู่ในช่องที่ 1 โดยโน้ตตัวฟาจะมีวิธีการจับรีคอร์เดอร์เป่าคือ มือซ้ายทางตอนบนของรีคอร์เดอร์จะปิดรูรีคอร์เดอร์ไว้ทุกรู แล้วตามด้วยนิ้วชี้มือขวาจะปิดรูต่อมาทางตอนท้ายของรีคอร์เดอร์ แบบฝึกที่ 5 และเพลงเปิดนี้ประกอบด้วยลักษณะโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ และตัวเขม็ง 1 ชั้นดังนี้

แบบฝึกที่ 5 โน้ตตัว ฟา (F)

เพลงหนูอ้วนพี

ทำนอง - เนื้อร้อง อรรนุชา อัญญาวัชรระ

หนู ทัว อ้วน มัน ชอบ กิน รำ ชอบ กิน รำ ชอบ กิน รำ

หนู ทัว อ้วน มัน ชอบ กิน รำ ทำ ให้ ทัว อ้วน พี

กิจกรรมวิธีการสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นขาลง ครูเล่นเปียโนประกอบการร้องเป็นการเตรียมพร้อมในการเรียน
2. ครูฝึกทักษะการฟังโดยให้นักเรียนฟังเสียงโน้ตในจังหวะทำนองจากการที่ครูเล่นเปียโนให้ฟังทีละวรรค แล้วร้องตามเสียงที่ได้ยินทีละวรรค
3. ครูสาธิตการร้องเพลง หนูอ้วนพีจากนั้นนักเรียนร้องพร้อมครู
4. ครูกับนักเรียนร่วมกันเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลง หนูอ้วนพี

5. ครูทบทวนการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว โด^๐ ที่ ลา ซอล ด้วยมือซ้ายทางตอนบนของรีคอร์เดอร์
6. ครูแนะนำและสาธิตการจับรีคอร์เดอร์เป่าโน้ตตัว ฟาให้นักเรียนปฏิบัติตาม
7. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัวฟา ตามแบบฝึกที่ 5
8. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 5 ทีละบรรทัดพร้อมก็นำขลุ่ยวางไว้ใต้ริมฝีปากแล้วให้นิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามเสียงโน้ตที่อ่านและร้อง
9. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 5 ทีละบรรทัด จนจบแบบฝึกโดยครูร่วมเล่นเปียโนประกอบจังหวะ
10. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 5 ทีละกลุ่มตามที่ครูกำหนด โดยครูเล่นเปียโนประกอบเพื่อควบคุมจังหวะให้นักเรียนบรรเลงไปอย่างพร้อมเพรียงกัน
11. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนเรื่องโน้ตตัวฟา
12. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงหมูอ้วนพี พร้อมกับนำรีคอร์เดอร์วางไว้ที่ใต้ริมฝีปาก แล้วให้นิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
13. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์เพลงหมูอ้วนพีพร้อมกับครูเล่นเปียโนควบคุมจังหวะ
14. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลงหมูอ้วนพี เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง และร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทุกกลุ่ม

สื่อการสอน

3. รีคอร์เดอร์
4. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 5
3. แผนภูมิเพลงหมูอ้วนพี
4. เปียโน
5. ภาพรีคอร์เดอร์ โน้ตตัวฟา

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัวฟาของนักเรียนทีละกลุ่ม
4. ทดสอบการอ่านโน้ต การร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 5 ของนักเรียนทีละกลุ่ม
5. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 5 และเพลงหมูอ้วนพี
6. สังเกตการร่วมสรุปทเรียน
7. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงในเพลงหมูอ้วนพี

แผนการสอนที่ 7

เรื่อง โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา / แบบฝึกที่ 6 / เพลงบินหาเธอ

แนวคิด โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา เป็นโน้ตขั้นที่ 8 7 6 5 4 ของบันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C major) ที่เรียงลำดับจากเสียงสูงลงหาเสียงต่ำ ในการจับรีคอร์ดอร์เป่า ก็จะใช้นิ้วปัดรู เรียงลำดับจากส่วนบนลงหาส่วนท้ายของรีคอร์ดอร์เช่นกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องโน้ตบันไดเสียง ซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นและขาลง ได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้องโน้ตจากการฟังเสียงเปียโนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร้องเพลง บินหาเธอ ได้อย่างถูกต้องตามจังหวะและทำนอง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง บินหาเธอได้อย่างสวยงาม
5. นักเรียนสามารถจับรีคอร์ดอร์ โดยใช้ นิ้วมือซ้าย มือขวาปัดรูรีคอร์ดอร์ และวางปาก เป่ารีคอร์ดอร์ ได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถจับรีคอร์ดอร์ โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา และเป่าได้เสียงที่ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา ตามแบบฝึกที่ 6 ได้
8. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์ดอร์โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา ตามแบบฝึกที่ 6 ได้
9. นักเรียนสามารถสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงบินหาเธอ ได้อย่างถูกต้อง
10. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์ดอร์เพลงบินหาเธอ ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

แบบฝึกที่ 6 และบทเพลงบินหาเธอ เป็นแบบฝึกทักษะการเป่ารีคอร์ดอร์ขั้นที่ 2 ที่ประกอบด้วยโน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา ซึ่งเป็นโน้ตที่บันทึกลงอยู่บรรทัดห้าเส้นซึ่งกำหนดไว้ดังนี้ โน้ตตัว โด° (โดสูง) บันทึกลงอยู่ในช่องที่ 3 โน้ตตัวที่บันทึกลงอยู่คาบเส้นที่ 3 โน้ตตัวลาบันทึกลงอยู่ในช่องที่ 2 และโน้ตตัวซอลบันทึกลงอยู่คาบเส้นที่ 2 โน้ตตัวฟาบันทึกลงอยู่ในช่องที่ 1 โดยแบบฝึกที่ 6 และเพลงบินหาเธอประกอบด้วยลักษณะโน้ตตัวขาว ตัวดำ ตัวเข้บ้ง 1 ชั้นและตัวหยุดโน้ตตัวดำ ดังนี้

4. ครูกับนักเรียนร่วมกันเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลง บินหาเธอ
5. ครูทบทวนการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา
6. ครูแนะนำและสาธิตการจับรีคอร์เดอร์เป่าโน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา
7. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา ตามแบบฝึกที่
8. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 6 ที่ละบรรทัดพร้อมก็นำขลุ่ยวางไว้
ใต้ริมฝีปากแล้วให้นิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามเสียงโน้ตที่อ่านและร้อง
9. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 6 ที่ละบรรทัด จนจบแบบฝึกโดยครู
ร่วมเล่นเปียโนประกอบจังหวะ
10. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 6 ที่ละกลุ่มตามที่ครูกำหนด โดยครูเล่นเปียโน
ประกอบเพื่อควบคุมจังหวะให้นักเรียนบรรเลงไปอย่างพร้อมเพรียงกัน
11. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนเรื่องโน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา
12. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงบินหาเธอพร้อมก็นำรีคอร์เดอร์วางไว้ที่ใต้ริมฝี
ปาก แล้วให้นิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
13. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์เพลงบินหาเธอพร้อมกับครูเล่นเปียโนควบคุมจังหวะ
14. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลงบินหาเธอเคลื่อนไหวร่างกาย
ประกอบเพลง และร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทุกกลุ่ม

สื่อการสอน

1. รีคอร์เดอร์
2. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 6
3. แผนภูมิเพลงบินหาเธอ
4. เปียโน
5. ภาพรีคอร์เดอร์ โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว โด° ที่ ลา ซอล ฟา นักเรียนที่ละกลุ่ม
4. ทดสอบการอ่านโน้ต การร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 6 ของนักเรียนที่ละกลุ่ม
5. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 6 และเพลงบินหาเธอ
6. สังเกตการร่วมสรุปทเรียน
7. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกาย
ประกอบเพลงในเพลงบินหาเธอ

แผนการสอนที่ 8

เรื่อง โน้ต มี เร โด / แบบฝึกที่ 7 / เพลงช้างเดินรำ

แนวคิด โน้ตมีเรโดคือโน้ตขั้นที่ 3 2 1 ของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) และเป็นโน้ตชุดสุดท้ายที่นำมาฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องโน้ตบันไดเสียง ซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นและขาลงได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้องโน้ตจากการฟังเสียงเปียโนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร้องเพลงช้างเดินรำตามจังหวะและทำนองได้อย่างถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงช้างเดินรำได้อย่างสวยงาม
5. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ตามโน้ต มี เร โด ได้ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถอ่านโน้ต และร้องโน้ต มี เร โด ตามแบบฝึกที่ 7 ได้ถูกต้อง
8. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตมี เร โด ตามแบบฝึกที่ 7 ได้
9. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงช้างเดินรำตามจังหวะทำนองได้
10. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เพลงช้างเดินรำได้

เนื้อหา

โน้ตมี เร โด คือโน้ตขั้นที่ 3,2,1 ของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) สามารถบันทึกบนบรรทัดห้าเส้นได้ดังนี้ คือโน้ตตัวมี จะบันทึกอยู่บนเส้นที่1 โน้ตตัวเรบันทึกอยู่ชิดเส้นที่1 และโน้ตตัวโด จะบันทึกอยู่บนเส้นน้อยใต้บรรทัดห้าเส้น ซึ่งโน้ต 3 ตัวนี้เป็นโน้ตชุดสุดท้ายที่นำมาฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โดยมีวิธีการจับรีคอร์เดอร์เป่าโน้ตตัว มี คือ จับรีคอร์เดอร์ด้วยมือซ้ายและมือขวาค้างไว้ที่โน้ตตัว ฟา จากนั้นใช้นิ้วกลางมือขวานิ้วที่ 5 ถัดลงมา จากนั้นใช้นิ้วนางนิ้วที่ 6 จะเป่าได้เสียง เร ชุดสุดท้ายใช้นิ้วก้อยนิ้วที่ 4 เหลือจะเป่าได้เสียง โด และในแบบฝึกที่ 7 นี้ประกอบด้วยลักษณะโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ดังนี้

แบบฝึกที่ 7 โน้ตตัว มี(E) เร(D) โค(C)

เพลงช้างเดินรำ

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณา อัญญาวัชระ

กิจกรรมวิธีการสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยให้นักเรียนร้องโน้ตบันไดเสียงซิมเมเจอร์ทั้งขาขึ้นขาลง ครูเล่นเปียโนประกอบการร้องเป็นการเตรียมพร้อมในการเรียน
2. ครูฝึกทักษะการฟัง โดยให้นักเรียนฟังเสียงโน้ตในจังหวะทำนองจากการที่ครูเล่นเปียโนให้ฟังทีละวรรค แล้วร้องตามเสียงที่ได้ยินทีละวรรค
3. ครูสาธิตการร้องเพลง ช้างเดินรำจากนั้นนักเรียนร้องพร้อมครู
4. ครูกับนักเรียนร่วมกันเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลงช้างเดินรำ
5. ครูทบทวนการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา
6. ครูแนะนำและสาธิตการจับรีคอร์เดอร์เป่าโน้ตตัว มี เร โด
7. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัว มี เร โดตามแบบฝึกที่ 7
8. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 7 ทีละบรรทัดพร้อมกับการนำขลุ่ยวางไว้ใต้ริมฝีปากแล้วให้นิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามเสียงโน้ตที่อ่านและร้อง
9. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 7 ทีละบรรทัด จนจบแบบฝึกโดยครูร่วมเล่นเปียโนประกอบจังหวะ
10. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 7 ทีละกลุ่มตามที่ครูกำหนด โดยครูเล่นเปียโนประกอบเพื่อควบคุมจังหวะให้นักเรียนบรรเลงไปอย่างพร้อมเพรียงกัน
11. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนเรื่องโน้ตตัว มี เร โด
12. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงช้างเดินรำพร้อมกับนำรีคอร์เดอร์วางไว้ที่ใต้ริมฝีปากแล้วให้นิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
13. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์เพลงช้างเดินรำพร้อมกับครูเล่นเปียโนควบคุมจังหวะ
14. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลงช้างเดินรำ เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง และร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทุกกลุ่ม

สื่อการสอน

1. รีคอร์เดอร์
2. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 7
3. แผนภูมิเพลงช้างเดินรำ
4. เปียโน
5. ภาพรีคอร์เดอร์ โน้ตตัว มี เร โด

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว มี เร โค นักเรียนที่ละกลุ่ม
4. ทดสอบการอ่านโน้ต การร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 7 ของนักเรียนที่ละกลุ่ม
5. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 7 และเพลงบินหาเธอ
6. สังเกตการร่วมสรุปบทเรียน
7. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกาย ประกอบเพลงในเพลงบินหาเธอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 9

เรื่อง โน้ต มี เร โด / แบบฝึกที่ 8 / เพลงเด็กดี

แนวคิด โน้ตมีเรโดคือโน้ตขั้นที่ 3 2 1 ของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) บันทึกลงอยู่บนเส้นที่ 1

ขีดเส้นที่ 1 และบนเส้นน้อยได้บรรทัดห้าเส้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องโน้ตบันไดเสียง ซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นและขาลงได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้องโน้ตจากการฟังเสียงเปียโนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร้องเพลงเด็กดีตามจังหวะและทำนองได้อย่างถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงเด็กดีได้อย่างสวยงาม
5. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ตามโน้ต มี เร โด ได้ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถอ่านโน้ต และร้องโน้ต มี เร โด ตามแบบฝึกที่ 8 ได้ถูกต้อง
8. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตมี เร โด ตามแบบฝึกที่ 8 ได้
9. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงเด็กดีตามจังหวะทำนองได้
10. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เพลงเด็กดีได้

เนื้อหา

โน้ตมี เร โด คือโน้ตขั้นที่ 3,2,1 ของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) สามารถบันทึกบนบรรทัดห้าเส้นได้ดังนี้ คือโน้ตตัวมี จะบันทึกอยู่บนเส้นที่ 1 โน้ตตัวเรบันทึกอยู่ที่ขีดเส้นที่ 1 และโน้ตตัวโด จะบันทึกอยู่บนเส้นน้อยได้บรรทัดห้าเส้น ซึ่งโน้ต 3 ตัวนี้เป็นโน้ตชุดสุดท้ายที่นำมาฝึกทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โดยมีวิธีการจับรีคอร์เดอร์เป่าโน้ตตัว มี คือ จับรีคอร์เดอร์ด้วยมือซ้ายและมือขวาค้างไว้ที่โน้ตตัว ฟา จากนั้นใช้นิ้วกลางมือขวาปิดรูที่ 5 ถัดลงมา จากนั้นใช้นิ้วนางปิดรูที่ 6 จะเป่าได้เสียง เร ชุดท้ายใช้นิ้วก้อยปิดรูที่เหลือจะเป่าได้เสียง โด และในแบบฝึกที่ 8 นี้ประกอบด้วยลักษณะโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ดังนี้

แบบฝึกที่ 8 โน้ตตัว มี(E) เร(D) โด(C)

เพลงเด็กดี

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณา อัญญาวัชระ

เด็ก ดี ดี มี วิ นัย เต็ม โต ไป จะ เป็น คน ดี

แม่ ไม่ ดี ซาด วิ นัย เป็น ผู้ ใหญ่ ที่ ูก ไม่ ดี

กิจกรรมวิธีการสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นขาลง ครูเล่นเปียโนประกอบการร้องเป็นการเตรียมพร้อมในการเรียน
2. ครูฝึกทักษะการฟังโดยให้นักเรียนฟังเสียงโน้ตในจังหวะทำนองจากการที่ครูเล่นเปียโนให้ฟังทีละวรรค แล้วร้องตามเสียงที่ได้ยินทีละวรรค
3. ครูสาธิตการร้องเพลง เด็กดีจากนั้นนักเรียนร้องพร้อมครู
4. ครูกับนักเรียนร่วมกันเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลงเด็กดี
5. ครูทบทวนการจับและการเป่ารีคอร์ดเดอร์โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา

6. ครูแนะนำและสาธิตการจับรีคอร์เดอร์เป่าโน้ตตัว มี เร โด
7. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัว มี เร โดตามแบบฝึกที่ 8
8. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 8 ที่ละบรรทัดพร้อมก็นำขลุ่ยวางไว้
ได้ริมฝีปากแล้วให้นิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามเสียงโน้ตที่อ่านและร้อง
9. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 8 ที่ละบรรทัด จนจบแบบฝึกโดยครู
ร่วมเล่นเปียโนประกอบจังหวะ
10. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 8 ที่ละกลุ่มตามที่ครูกำหนด โดยครูเล่นเปียโน
ประกอบเพื่อควบคุมจังหวะให้นักเรียนบรรเลงไปอย่างพร้อมเพรียงกัน
11. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนเรื่องโน้ตตัว มี เร โด
12. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงเด็กดีพร้อมกับนำรีคอร์เดอร์วางไว้ที่ได้ริมฝีปาก
แล้วให้นิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
13. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์เพลงเด็กดีพร้อมกับครูเล่นเปียโนควบคุมจังหวะ
14. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลงเด็กดี เคลื่อนไหวร่างกายประกอบ
เพลง และร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทุกกลุ่ม

สื่อการสอน

1. รีคอร์เดอร์
2. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 8
3. แผนภูมิเพลงเด็กดี
4. เปียโน
5. ภาพรีคอร์เดอร์ โน้ตตัว มี เร โด

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว มี เร โด นักเรียนที่ละกลุ่ม
4. ทดสอบการอ่านโน้ต การร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 8 ของนักเรียนที่ละกลุ่ม
5. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 8 และเพลงเด็กดี
6. สังเกตการร่วมสรุปทเรียน
7. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกาย
ประกอบเพลงในเพลงเด็กดี

แผนการสอนที่ 10

เรื่อง โน้ตตัว ลา ซอล ฟา มี เร โค / แบบฝึกที่ 9 / เพลงเรียนดนตรี

แนวคิด โน้ตตัว ลา ซอล ฟา มี เร โค เป็นโน้ตลำดับที่ 6 5 4 3 2 และ 1 ในบันไดเสียง

ซีเมเจอร์ (C Major)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องโน้ตบันไดเสียง ซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นและขาลง ได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้องโน้ตจากการฟังเสียงเปียโนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร้องเพลงเรียนดนตรีตามจังหวะและทำนอง ได้อย่างถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงเรียนดนตรีได้อย่างสวยงาม
5. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ตามโน้ต ลา ซอล ฟา มี เร โค ได้ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถอ่านโน้ต และร้องโน้ต ลา ซอล ฟา มี เร โค ตามแบบฝึกที่ 9 ได้ถูกต้อง
8. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์โน้ต ลา ซอล ฟา มี เร โค ตามแบบฝึกที่ 9 ได้
9. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงเรียนดนตรีตามจังหวะทำนองได้
10. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เพลงเรียนดนตรีได้

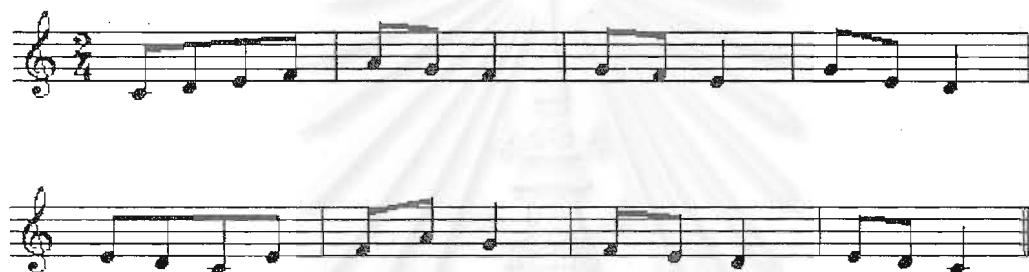
เนื้อหา

โน้ตลา ซอล ฟา มี เร โค คือโน้ตขั้นที่ 6, 5, 4, 3, 2, และ 1 ของบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) สามารถบันทึกบนบรรทัดห้าเส้น ได้ดังนี้ คือโน้ตตัวลาใช้มือซ้ายวางส่วนบนของรีคอร์เดอร์ แล้วปิดรูที่ 1 ด้วยนิ้วชี้ รูที่ 2 ด้วยนิ้วกลาง และนิ้วโป้งปิดรูด้านหลังที่มี 1 รู โน้ตตัวซอลจับตัวลาค้างไว้แล้วตามด้วยนิ้วนางมือซ้ายเช่นกันปิดรูที่ 3 โน้ตตัวฟา จับตัวซอลค้างไว้แล้วตามด้วยนิ้วชี้มือขวา ปิดรูที่ 4 ไถ่ลงมาจากส่วนบน โน้ตตัวมี จับตัวฟาค้างไว้แล้วตามด้วยนิ้วกลางมือขวาปิดรูที่ 5 ไถ่ลงมาจากส่วนบน โน้ตตัวเร จับตัวมีค้างไว้แล้วตามด้วยนิ้วนางมือขวาปิดรูที่ 6 ไถ่ลงมาจากส่วนบน โน้ตตัวโดจับตัวเรค้างไว้แล้วตามด้วยนิ้วก้อยมือขวาปิดรูที่ 7 ไถ่ลงมาจากส่วนบน เป็นที่น่าสังเกต จะเห็นได้ว่าโน้ตเรียงเสียงกันในลักษณะขาลง การจับรีคอร์เดอร์เป่า ก็จะใช้นิ้วปิดรูไถ่ลงมาจากนิ้วเรียงนิ้วเหมือนที่ละเสียงเช่นกัน ในแบบฝึกที่ 9 นี้ประกอบด้วยโน้ตลักษณะ ตัวขาว ตัวดำ และตัวเข้จ 1 ชั้น ดังนี้

แบบฝึกที่ 9 โน้ตตัว ลา(A) ซอล(G) ฟา(F) มี(E) เร(D) โว(C)

แบบฝึกที่ 9.1

เพลงเรียนดนตรี

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณา อัญญาวัชระ

กิจกรรมวิธีการสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นขาลง ครูเล่นเปียโนประกอบการร้องเป็นการเตรียมพร้อมในการเรียน
2. ครูฝึกทักษะการฟังโดยให้นักเรียนฟังเสียงโน้ตในจังหวะทำนองจากการที่ครูเล่นเปียโนให้ฟังทีละวรรค แล้วร้องตามเสียงที่ได้ยินทีละวรรค
3. ครูสาธิตการร้องเพลง เรียนดนตรีจากนั้นนักเรียนร้องพร้อมครู

4. ครูกับนักเรียนร่วมกันเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลงเรียนดนตรี
5. ครูทบทวนการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา มี เร โด
6. ครูแนะนำและสาธิตการจับรีคอร์เดอร์เป่าโน้ตตัว โด° (โดสูง) ที่ ลา ซอล ฟา มี เร โด
7. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัว ลา ซอล ฟา มี เร โด ตามแบบฝึกที่ 9
8. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 9 ที่ละบรรทัดพร้อมกับนำขลุ่ยวางไว้ใต้ริมฝีปากแล้วให้นักเรียนปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามเสียงโน้ตที่อ่านและร้อง
9. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 9 ที่ละบรรทัด จนจบแบบฝึกโดยครูร่วมเล่นเป็ยโนประกอบจังหวะ
10. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 9 ที่ละกลุ่มตามที่ครูกำหนด โดยครูเล่นเป็ยโนประกอบเพื่อควบคุมจังหวะให้นักเรียนบรรเลงไปอย่างพร้อมเพรียงกัน
11. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนเรื่องโน้ตตัว ลา ซอล ฟา มี เร โด
12. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงเรียนดนตรีพร้อมกับนำรีคอร์เดอร์วางไว้ที่ใต้ริมฝีปาก แล้วให้นักเรียนปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
13. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์เพลงเรียนดนตรีพร้อมกับครูเล่นเป็ยโนควบคุมจังหวะ
14. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลงเรียนดนตรี เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง และร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทุกกลุ่ม

สื่อการสอน

3. รีคอร์เดอร์
4. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 9
3. แผนภูมิเพลงเรียนดนตรี
4. เป็ยโน
5. ภาพรีคอร์เดอร์ โน้ตตัว ลา ซอล ฟา มี เร โด

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว ลา ซอล ฟา มี เร โดนักเรียนที่ละกลุ่ม
4. ทดสอบการอ่านโน้ต การร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 9 ของนักเรียนที่ละกลุ่ม
5. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 9 และเพลงเรียนดนตรี
6. สังเกตการร่วมสรุปทเรียน
7. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงในเพลงเรียนดนตรี

แบบฝึกที่ 10 โน้ตตัว โด(C) - โด°(C)

เพลง Counting Song

ทำนอง - เนื้อร้อง อรวรรณ - โกวิท

กิจกรรมวิธีการสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยให้นักเรียนร้องโน้ตบัน โดเสียงซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นขาลง ครูเล่นเปียโนประกอบการร้องเป็นการเตรียมพร้อมในการเรียน
2. ครูฝึกทักษะการฟัง โดยให้นักเรียนฟังเสียงโน้ตในจังหวะทำนองจากการที่ครูเล่นเปียโนให้ฟังทีละวรรค แล้วร้องตามเสียงที่ได้ยินทีละวรรค
3. ครูสาธิตการร้องเพลง Counting song จากนั้นนักเรียนร้องพร้อมครู
4. ครูกับนักเรียนร่วมกันเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลง Counting song
5. ครูทบทวนการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°
6. ครูแนะนำและสาธิตการจับรีคอร์เดอร์เป่าโน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°

7. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°ตามแบบฝึกที่ 10
8. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 10 ที่ละบรรทัดพร้อมกับการนำขลุ่ยวางไว้ใต้ริมฝีปากแล้วให้นักเรียนปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามเสียงโน้ตที่อ่านและร้อง
9. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 10 ที่ละบรรทัด จนจบแบบฝึกโดยครูร่วมเล่นเปียโนประกอบจังหวะ
10. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 10 ทีละกลุ่มตามที่ครูกำหนด โดยครูเล่นเปียโนประกอบเพื่อควบคุมจังหวะให้นักเรียนบรรเลงไปอย่างพร้อมเพรียงกัน
11. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปทเรียนเรื่องโน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°
12. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลง Counting song พร้อมกับการนำรีคอร์เดอร์วางไว้ใต้ริมฝีปาก แล้วให้นักเรียนปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
13. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์เพลง Counting song พร้อมกับครูเล่นเปียโนควบคุมจังหวะ
14. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลง Counting song เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง และร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทุกกลุ่ม

สื่อการสอน

1. รีคอร์เดอร์
2. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 10
3. แผนภูมิเพลง Counting song
4. เปียโน
5. ภาพรีคอร์เดอร์ โน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°ทีละกลุ่ม
4. ทดสอบการอ่านโน้ต การร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 10 ของนักเรียนทีละกลุ่ม
5. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 10 และเพลง Counting song
6. สังเกตการร่วมสรุปทเรียน
7. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงในเพลง Counting song

แผนการสอนที่ 12

เรื่อง โน้ตบันไดเสียง ซีมเจอร์ (C Major) / แบบฝึกที่ 11 / เพลงบันไดเสียงดอกไม้
 แนวคิด โน้ตบันไดเสียง ซีมเจอร์ (C Major) ประกอบด้วยโน้ต 7 ชื่อ 8 เสียง มาเรียงกัน ใน
 ลักษณะขาขึ้น หรือขาลง คือ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด^๐ โด^๑ ที ลา ซอล ฟา มี เร โด
 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องโน้ตบันไดเสียง ซีมเจอร์ทั้งขาขึ้นและขาลงได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้องโน้ตจากการฟังเสียงเปียโนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร้องเพลง บันไดเสียงดอกไม้ ตามจังหวะและทำนองได้อย่างถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง บันไดเสียงดอกไม้ ได้อย่างสวยงาม
5. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถจับรีคอร์เดอร์ตามโน้ตตัวโด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด^๐ได้ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถอ่านโน้ต และร้องโน้ตโด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด^๐ตามแบบฝึกที่ 11 ได้
8. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตโด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด^๐ ตามแบบฝึกที่ 11 ได้
9. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลง บันไดเสียงดอกไม้ ตามจังหวะทำนองได้
10. นักเรียนสามารถเป่ารีคอร์เดอร์เพลง บันไดเสียงดอกไม้ ได้

เนื้อหา

โน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) เป็นโน้ตที่ประกอบด้วยโน้ต 7 ชื่อ แปดเสียง นำมา
 เรียงกันตามลำดับขั้นในลักษณะขาขึ้นและขาลง โดยเรียงลำดับจาก โดต่ำไปหาโดสูง และจากโดสูง
 ลงมาหาโดต่ำดังนี้ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด^๐ โด^๑ ที ลา ซอล ฟา มี เร โด และในการอ่านโน้ตบันได
 เสียงบนบรรทัดห้าเส้นจะมีวิธีอ่านคือ โน้ตตัวโด จะบันทึกอยู่บนเส้นน้อยได้บรรทัดห้าเส้น โน้ตตัว
 เร จะบันทึกอยู่ขีดเส้นที่ 1 ได้บรรทัดห้าเส้น ตัวมี จะบันทึกอยู่คาบเส้นที่ 1 บนบรรทัดห้าเส้น โน้ตตัว
 ฟา จะบันทึกอยู่ในช่องที่ 1 บนบรรทัดห้าเส้น ตัวซอล จะบันทึกอยู่คาบเส้นที่ 2 บนบรรทัดห้าเส้น
 ตัวลา จะบันทึกอยู่ในช่องที่ 2 บนบรรทัดห้าเส้น ตัวที จะบันทึกอยู่คาบเส้นที่ 3 บนบรรทัดห้าเส้น
 และโน้ตตัวโด^๐ จะบันทึกอยู่ในช่องที่ 3 บนบรรทัดห้าเส้น และในการจับรีคอร์เดอร์เป่าตามโน้ต
 ลักษณะของโน้ตเป็นการเรียงเสียงขึ้นดังนั้นในการจับรีคอร์เดอร์ ก็จะใช้นิ้วเปิดรีคอร์เดอร์เปิด
 ออกทีละนิ้วไล่ขึ้น จากนิ้วก้อยมือขวาขึ้นไป ในทางกลับกันโน้ตเรียงเสียงลงก็จะใช้วิธีปิดนิ้วไล่ลง
 ทีละนิ้วในแบบฝึกที่ 11 นี้ประกอบด้วยโน้ตลักษณะ ตัวขาว ตัวดำ ดังแบบฝึกและบทเพลงต่อไปนี้

แบบฝึกที่ 11 โน้ตตัว โด(C) - โด°(C)

เพลงบันไดเสียงดอกไม้

ทำนอง บันไดเสียง

เนื้อร้อง อรุณา อัญญาวัชระ / อุดมพิจิตรคุณากร

มะ ลี จำ ปา ช - บา ชาน ชม พ - ขอม ทาว เรื่อง เพลง ฟ้า หองน ใต้ กู

หลาบ รา ทริ ฮี สุ่น ลัน ทม สี เสื่อ น้ำ ชม กล้าย ไม้ สาย หยุค

กิจกรรมวิธีการสอน

1. ครุณาเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ทั้งขาขึ้นขาลง ครุเล่นเปียโนประกอบการร้องเป็นการเตรียมพร้อมในการเรียน
2. ครุฝึกทักษะการฟังโดยให้นักเรียนฟังเสียงโน้ตในจังหวะทำนองจากการที่ครุเล่นเปียโนให้ฟังทีละวรรค แล้วร้องตามเสียงที่ได้ยินทีละวรรค
3. ครุสาธิตการร้องเพลงบันไดเสียงดอกไม้ จากนั้นนักเรียนร้องพร้อมครุ
4. ครูกับนักเรียนร่วมกันเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะเพลง บันไดเสียงดอกไม้
5. ครุทบทวนการจับและการเป่ารีคอร์ดอร์โน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°

6. ครูแนะนำและสาธิตการจับรีคอร์เดอร์เป่าโน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°
7. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°ตามแบบฝึกที่ 11
8. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 11 ที่ละบรรทัดพร้อมกับนำขลุ่ยวางไว้ใต้ริมฝีปากแล้วให้นิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามเสียงโน้ตที่อ่านและร้อง
9. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 11 ที่ละบรรทัด จนจบแบบฝึกโดยครูร่วมเล่นเปียโนประกอบจังหวะ
10. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 11 ที่ละกลุ่มตามที่ครูกำหนด โดยครูเล่นเปียโนประกอบเพื่อความคุมจังหวะให้นักเรียนบรรเลงไปอย่างพร้อมเพรียงกัน
11. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนเรื่องโน้ตบันไดเสียง
12. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลง บันไดเสียงดอกไม้ พร้อมกับนำรีคอร์เดอร์วางไว้ที่ใต้ริมฝีปาก แล้วให้นิ้วปิดเปิดรีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
13. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์เพลง บันไดเสียงดอกไม้ พร้อมกับครูเล่นเปียโนควบคุมจังหวะ
14. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลง บันไดเสียงดอกไม้ เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง และร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทุกกลุ่ม

สื่อการสอน

1. รีคอร์เดอร์
2. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 11
3. แผนภูมิเพลง บันไดเสียงดอกไม้
4. เปียโน
5. ภาพรีคอร์เดอร์ โน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. ทดสอบการจับและการเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตตัว โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด°ที่ละกลุ่ม
4. ทดสอบการอ่านโน้ต การร้องโน้ตในแบบฝึกที่ 10 ของนักเรียนที่ละกลุ่ม
5. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์ตามแบบฝึกที่ 10 และเพลง บันไดเสียงดอกไม้
6. สังเกตการร่วมสรุปบทเรียน
7. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงในเพลง บันไดเสียงดอกไม้

แผนการสอนที่ 13

เรื่อง โน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major) / แบบฝึกที่ 12 / เพลงขอเป็นเพื่อน

แนวคิด โน้ตขั้นพื้นฐานในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C major) สามารถนำมาสร้างเป็นบทเพลงที่ไพเราะได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องโน้ตบันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C major) ทั้งขาขึ้นและขาลงได้
2. นักเรียนสามารถร้องโน้ตจากการฟังเสียงเปียโน ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนร้องเพลงขอเป็นเพื่อน ตามจังหวะและทำนองได้อย่างถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงขอเป็นเพื่อนได้อย่างสวยงาม
5. นักเรียนสามารถจับริคอร์ดได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถจับริคอร์ดตามโน้ตในบันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C major) ได้ถูกต้อง
7. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตในบันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C major) ตามแบบฝึกที่ 12 ได้ถูกต้อง
8. นักเรียนสามารถเป่าริคอร์ดโน้ตในบันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C major) ตามแบบฝึกที่ 12 ได้ถูกต้อง
9. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงขอเป็นเพื่อนตามจังหวะทำนองได้ถูกต้อง
10. นักเรียนสามารถเป่าริคอร์ดเพลงขอเป็นเพื่อนได้

เนื้อหา

บทเพลงขอเป็นเพื่อนเป็นบทเพลงที่ประกอบด้วยโน้ตในบันไดเสียง ซีเมเจอร์ (C major) ครบทุกตัว แต่มีจังหวะทำนองที่ไม่เหมือนโน้ตบันไดเสียง เพราะบทเพลงขอเป็นเพื่อนจะมีจังหวะทำนองที่เคลื่อนที่ โน้ตแต่ละตำแหน่งวางสลับที่กันซึ่งต่างจากโน้ตบันไดเสียงที่เรียงลำดับขึ้นและเรียงลำดับลง และในบทเพลงนี้เป็นบทเพลงที่พิสูจน์ความสามารถของผู้เรียนเบื้องต้นระดับหนึ่งคือเป็นการใช้นิ้วมือเปิดเปิดริคอร์ดในตำแหน่งที่สลับไปสลับมาครบโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C major) ที่มีด้วยกันทั้งหมด 8 ตัว ดังแบบฝึกและบทเพลงต่อไปนี้

แบบฝึกที่ 12 โน้ตตัว โด(C) - โด^๑(C)

เพลง ขอเป็นเพื่อน

ทำนอง Rasa Sayang

เนื้อร้อง วิชัย น้อยเสนีย์

ส วิส ที เธอ จำ ขอ ลัญ - ลญา เป็นเพื่อนกับ เธอ ฉัน ไ

ฝัน มา นาน ละ เธอ อยาก พบ เธอ ขอ ส - วิส ที

กิจกรรมวิธีการสอน

1. ครูให้นักเรียนเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C major) ทั้งขาขึ้นขาลง ครูเล่นเปียโนประกอบการร้องเป็นการเตรียมพร้อมในการเรียน
2. ครูฝึกทักษะการฟังให้นักเรียนฟังเสียงโน้ตในจังหวะทำนองจากการที่ครูเล่นเป็นโน้ตให้ฟังทีละวรรคแล้วร้องตามเสียงที่ได้ยินทีละวรรค
3. ครูสาธิตการร้องเพลงขอเป็นเพื่อน จากนั้นให้นักเรียนร้องพร้อมครู
4. ครูกับนักเรียนร่วมกันสร้างสรรค์กิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง ขอเป็นเพื่อน

5. ครูให้นักเรียนเตรียมพร้อมในการเรียนทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์โดยให้นักเรียนทุกคนเป่ารีคอร์เดอร์โน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C major) ขาขึ้นและขาลงในลักษณะโน้ตตัวกลมกับโน้ตตัวขาว 2 เที้ยว
6. ครูให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตแบบฝึกที่ 12 และครูเล่นเปียโนประกอบ โดยนักเรียนไม่ได้ฝึกอ่านและร้องโน้ตก่อนเรียน แต่ใช้วิธีเป่ารีคอร์เดอร์เมื่อเห็นโน้ตทันที
7. ครูแก้ไขข้อผิดพลาดที่นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ผิด พร้อมกับอธิบายข้อผิดพลาดด้วย
8. ครูให้นักเรียนอ่านและร้องโน้ตเพลงขอเป็นเพื่อนเองโดยครูคอยแก้ไขข้อผิดพลาด
9. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 ร้องโน้ต กลุ่มที่ 2 ร้องเนื้อเพลง ทั้ง 2 กลุ่มร้องพร้อมๆกันครูเล่นเปียโนประกอบ เมื่อจบเพลงทั้งสองกลุ่มสลับกันทำเช่นเดิม
10. นักเรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ตเพลงขอเป็นเพื่อน พร้อมกับนำรีคอร์เดอร์วางไว้ที่ใต้ริมฝีปาก แล้วให้นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์ตามโน้ตที่อ่านและร้อง
11. นักเรียนเป่ารีคอร์เดอร์เพลงขอเป็นเพื่อน ครูเล่นเปียโนประกอบเพื่อควบคุมจังหวะให้นักเรียนบรรเลงไปอย่างพร้อมเพรียงกัน
12. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มแล้วร่วมกันบรรเลงเพลงขอเป็นเพื่อน เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง และร้องเพลงประกอบ พร้อมกันทุกกลุ่ม

สื่อการสอน

1. รีคอร์เดอร์
2. แผนภูมิโน้ตแบบฝึกที่ 12
3. แผนภูมิเพลงขอเป็นเพื่อน
4. เปียโน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C major)
2. สังเกตการร้องโน้ตจากการฟัง
3. สังเกตการร้องเพลงและการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงขอเป็นเพื่อน
4. สังเกตจับรีคอร์เดอร์เป่าโน้ตบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C major) ทีละกลุ่ม
5. สังเกตการร้องโน้ตและร้องเนื้อเพลงขอเป็นเพื่อนทีละ 2 กลุ่มพร้อมๆกัน
6. สังเกตการเป่ารีคอร์เดอร์เพลงขอเป็นเพื่อนทีละกลุ่ม
7. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเป่ารีคอร์เดอร์ การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงในเพลงขอเป็นเพื่อน

แผนการสอนที่ 14

แบบทดสอบวัดความรู้ทฤษฎีดนตรี / แบบทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์

ข้อสอบวิชาดนตรี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

เขียนเครื่องหมาย X ทับหน้าข้อที่เป็นคำตอบถูกต้องที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. สิ่งที่น่าสนใจไปอย่างสม่ำเสมอหมายถึง

ก. จังหวะ   ข. จังหวะเคาะ   ค. จังหวะทำนอง

2. จังหวะที่บอกความสั้นยาวของเสียงเราเรียกว่า

ก. จังหวะ   ข. จังหวะเคาะ   ค. จังหวะทำนอง

3. สัญลักษณ์ทางดนตรีที่ใช้แทนความสั้นยาวของเสียงคือ

ก. ตัวโน้ต   ข. ตัวหยุด   ค. กุญแจซอล

4. สัญลักษณ์ ♩ (ตัวขาว) มีความยาวกี่จังหวะ

ก. ๑/๒ จังหวะ   ข. ๑ จังหวะ   ค. ๒ จังหวะ

5. ♩ ♩ เทียบเท่าสัญลักษณ์ข้อใด

ก. ♩ ♩   ข. ♩ ♩ ♩ ♩   ค. ○

6. การอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรีที่มีเสียงสั้นและยาว อ่านว่า ทา-อา-อา-อา คือสัญลักษณ์ตัว

ก. ♩   ข. ♩   ค. ○

7. สัญลักษณ์ ♩ ♩ ♩ อ่านว่า

ก. ที ที ทา   ข. ทาทาทา-อา   ค. ทา-อา ทา-อา ทา-อา-อา-อา

8. สัญลักษณ์ที่ใช้แทนการเขียนเสียงเป็นจังหวะเราเรียกว่า

ก. ตัวโน้ต   ข. ตัวหยุด   ค. กุญแจซอล

9. สัญลักษณ์ ♩ เทียบเสียงยาวที่จังหวะ

ก. ๑ จังหวะ   ข. ๒ จังหวะ   ค. ๔ จังหวะ

10. สัญลักษณ์ $\surd$ เทียบเท่ากับสัญลักษณ์แทนความสั้นยาวตัวอะไร

ก. $\downarrow$

ข. $\downarrow$

ค. $\circ$

11. $\downarrow \surd \downarrow$ อ่านว่าอะไร

ก. ทา อิ่ง ทา-อา

ข. ทา-อา อิ่ง ทา

ค. ทา-อา ทา อิ่ง

12. ตัวเลขที่เขียนอยู่หลังกุญแจประจำหลักเราเรียกว่า

ก. เครื่องหมายกำหนดเพลง ข. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ ค. เครื่องหมายเลขเศษส่วน

13. เลขตัวบนหมายถึง

ก. จำนวนจังหวะในหนึ่งห้อง

ข. ตัวโน้ตที่มีค่าเท่ากับหนึ่งจังหวะ

ค. เลขเศษ

14. เลขตัวล่างหมายถึง

ก. จำนวนจังหวะในหนึ่งห้อง

ข. ตัวโน้ตที่มีค่าเท่ากับหนึ่งจังหวะ

ค. เลขส่วน

15. $\frac{2}{4}$ อ่านว่าอะไร

ก. เศษสองส่วนสี่

ข. เศษสี่ส่วนสอง

ค. สองสี่

16. สัญลักษณ์ที่ใช้กำหนดความสูงต่ำของเสียงคือ

ก. บรรทัดห้าเส้น

ข. เส้นกันห้อง

ค. เส้นจบบทเพลง

17. เส้นที่ใช้สำหรับบันทึกตัวโน้ตที่มีระดับเสียงสูงหรือเสียงต่ำกว่าบรรทัดห้าเส้นคือเส้น

ก. เส้นกันห้อง

ข. เส้นจบบทเพลง

ค. เส้นน้อย

18. ตัวการที่จะบอกเสียงสูงต่ำบนบรรทัดห้าเส้นคือ

ก. กุญแจซอล

ข. กุญแจใจ

ค. กุญแจบ้าน

19. โน้ตที่บันทึกลงบนคาบเส้นที่ 2 คือโน้ตตัว

ก. โด

ข. มี

ค. ซอล

20. โน้ตที่อยู่คาบเส้นที่ 1 2 3 คือโน้ตตัว

ก. โด มี ซอล

ข. มี ซอล ที

ค. ซอล ที มี

21. โน้ตที่อยู่ในช่องที่ 1 2 3 คือโน้ตตัว

ก. ฟา ลา โด

ข. ลา โด ฟา

ค. โด ฟา ลา

22. โน้ตบันไดเสียงที่เรียงกันถูกต้องคือ

ก. โด มี ซอล โด

ข. เร ฟา ลา โด

ค. โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด

23. โน้ตเสียง โด เร มี ชื่อว่าอะไร

ก. ABC

ข. CDE

ค. FGA

24. ข้อใดเรียงชื่อโน้ตบันไดเสียงได้ถูกต้อง

ก. ABCDEFGA   ข. CDEFGABC   ค. GABCDEF G

25. โน้ตชื่อ GAB ตรงกับโน้ตเสียงใด

ก. ซอล ลา ที   ข. ลา ที โด   ค. โด เร มี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรุณา อัญญาวัชระ
ผู้ออกข้อสอบ

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

กระดาษตอบแบบวัดความรู้พื้นฐานทางดนตรี จำนวน 25 ข้อ 25 คะแนน
ชื่อ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ .....เลขที่ .....

1.	ก.	ข.	ค.	2.	ก.	ข.	ค.
3.	ก.	ข.	ค.	4.	ก.	ข.	ค.
5.	ก.	ข.	ค.	6.	ก.	ข.	ค.
7.	ก.	ข.	ค.	8.	ก.	ข.	ค.
9.	ก.	ข.	ค.	10.	ก.	ข.	ค.
11.	ก.	ข.	ค.	12.	ก.	ข.	ค.
13.	ก.	ข.	ค.	14.	ก.	ข.	ค.
15.	ก.	ข.	ค.	16.	ก.	ข.	ค.
17.	ก.	ข.	ค.	18.	ก.	ข.	ค.
19.	ก.	ข.	ค.	20.	ก.	ข.	ค.
21.	ก.	ข.	ค.	22.	ก.	ข.	ค.
23.	ก.	ข.	ค.	24.	ก.	ข.	ค.
25.	ก.	ข.	ค.				

แบบสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ครั้งที่ 4
 แบบทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โน้ตตัว โด - โด° เพลง ขอเป็นเพื่อน

ชื่อ ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/ .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

เพลงขอเป็นเพื่อน

ทำนองเพลงมาลัย "Rasa Sayang"

คำร้อง วิชัย น้อยเสน่ห์

ส วิส สี เธอ จ๋า ขอ สัก - ญา เป็นเพื่อนจับ เธอ จัน ใจ

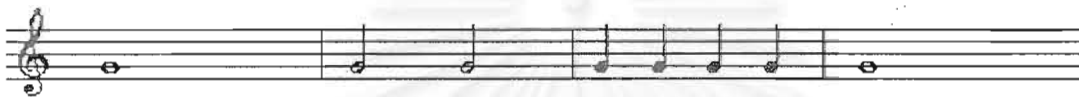
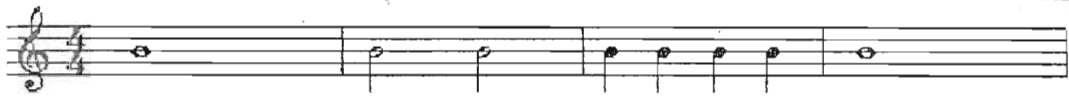
ฝัน มา นาน แะ เธอ อยาก พบ เธอ ขอ ส - วิส สี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกที่ 1 โน้ตตัว ที (B) ลา (A) ซอล (G)

เพลงนกโบยบิน

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณชา อัญญาวัชร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกที่ 3 โน้ตตัว ที (B) ลา (A) ซอล (G)

เพลง HOT - CROSS BUNS

English Nersery Rhyme

Hot cross buns Hot cross buns

one a pen - ny two a pen - ny Hot cross bun

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

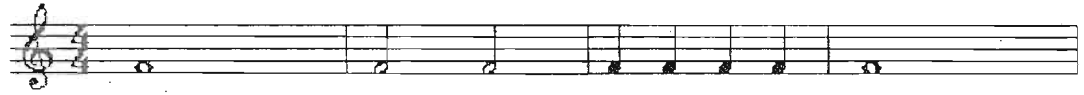
แบบฝึกที่ 4 โน้ตตัว C°

เพลงเปิด

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณา อัญญาวัชร

สถาบันวิทยบริการ
 ลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกที่ 5 โน้ตตัว ฟา (F)

เพลงหนูอ้วนพี

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณา อัญญาวัชร

แบบฝึกที่ 6 โน้ตตัว โด (C) ที (B) ลา (A) ซอล (G) ฟา (F)

เพลงปันทาเชอ

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณา อัญญาวัชร

แม่ มี ปัก บิน ได้ ดัง นก ฉัน จะ บิน ไป หา เธอ

แม่ มี ปัก บิน ได้ ดัง นก ฉัน จะ บิน หา เธอ

แบบฝึกที่ 7 โน้ตตัว มี (E) เร (D) โค (C)

Four staves of musical notation for a 4/4 rhythm exercise. The notes are E, D, and C. The first staff has 8 notes, the second 16, the third 8, and the fourth 8.

เพลงช้างเดินรำ

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณา อภิภูษะวิษระ

Two staves of musical notation with Thai lyrics for the song "ช้างเดินรำ".

ช้าง ตัว ใหญ่ มั่น ชอบ เดิน รำ ชอบ เดิน รำ ชอบ เดิน รำ

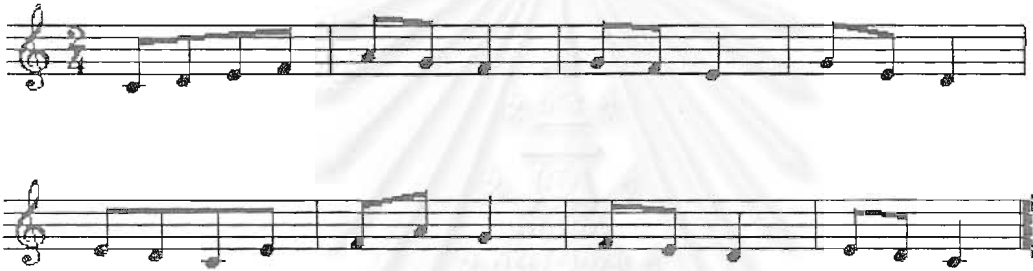
ช้าง ตัว ใหญ่ มั่น ชอบ เดิน รำ มั่น เดิน ใต้ สาย งาม

แบบฝึกที่ 9 โน้ตตัว ลา(A) ซอล(G) ฟา(F) มี(E) เร(D) โด(C)

แบบฝึกที่ 9.1

เพลงเรียนดนตรี

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณา อัญญาวัชรระ

เมื่อ เรา ได้ เริ่ม เรียน คน ดรี เสียง เรา นี้ นั้น มี พ - ลิง

เรา เปล่ง เสียง ร้อง เพลง ให้ ดึง ส - นุก จัง เมื่อ เรียน คน ดรี

แบบฝึกที่ 10 โน้ตตัว โด(C) - โด°(C)

Musical notation for exercise 10, consisting of four staves of music in treble clef with a 4/4 time signature. The notes are primarily quarter notes and half notes, focusing on the C note (Do) and its octave (Do°).

เพลง Counting Song

ทำนอง - เนื้อร้อง อรวรรณ - โกวิท

Musical notation for the 'Counting Song' with lyrics. It consists of two staves of music in treble clef with a 4/4 time signature. The lyrics are: 1 I say 2 I say 3 4 and 5 6 I say 7 I say 8 good day.

สถาบันกษัตริย์
 วิทยาลัย
 วิทยาลัย

แบบฝึกที่ 11 โน้ตตัว โด(C) - โด°(C)

เพลงบ้านไคเสียงดอกไม้

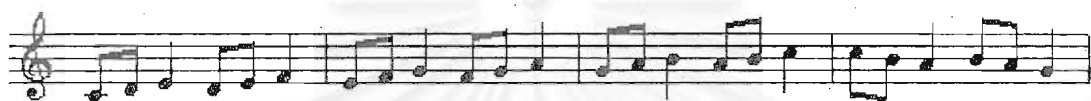
ทำนอง บ้านไคเสียง

เนื้อร้อง อรุณา อัญญาวัชรระ / อุดมพิจิตรคุณากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกที่ 12 โน้ตตัว โด(C) - โด^๑(C)

เพลง ขอเป็นเพื่อน

ทำนอง Rasa Sayang

เนื้อร้อง วิชัย น้อยเสนีย์

ส วัส ตี เธอ จ่า ขอ สัก - ญา เป็นเพื่อนกับ เธอ ฉัน ไ

ฝัน มา นาน นะ เธอ อยาก พบ เธอ ขอ ส - วัส ตี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดความรู้พื้นฐานทางดนตรี

เขียนเครื่องหมาย ✕ ทับหน้าข้อที่เป็นคำตอบถูกต้องที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. สิ่งที่น่าฟังไปอย่างสม่ำเสมอหมายถึง

- ก. จังหวะ   ข. จังหวะเคาะ   ค. จังหวะทำนอง

2. จังหวะที่บอกความสั้นยาวของเสียงเราเรียกว่า

- ก. จังหวะ   ข. จังหวะเคาะ   ค. จังหวะทำนอง

3. สัญลักษณ์ทางดนตรีที่ใช้แทนความสั้นยาวของเสียงคือ

- ก. ตัวโน้ต   ข. ตัวหยุด   ค. ญุณแจซอก

4. สัญลักษณ์ ♩ (ตัวขาว) มีความยาวกี่จังหวะ

- ก. ๑/๒ จังหวะ   ข. ๑ จังหวะ   ค. ๒ จังหวะ

5. ♩ ♩ เทียบเท่าสัญลักษณ์ข้อใด

- ก. ♩ ♩   ข. ♩ ♩ ♩ ♩   ค. ○

6. การอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรีที่มีเสียงสั้นและยาว อ่านว่า ทา-อา-อา-อา คือสัญลักษณ์ตัว

- ก. ♩   ข. ♩   ค. ○

7. สัญลักษณ์ ♩ ♩ ♩ อ่านว่า

- ก. ทีทีทา   ข. ทาทาทา-อา   ค. ทา-อาทา-อาทา-อา-อา-อา

8. สัญลักษณ์ที่ใช้แทนการเจิบเสียงเป็นจังหวะเราเรียกว่า

- ก. ตัวโน้ต   ข. ตัวหยุด   ค. ญุณแจซอก

9. สัญลักษณ์ ♩ เจิบเสียงยาวกี่จังหวะ

- ก. ๑ จังหวะ   ข. ๒ จังหวะ   ค. ๔ จังหวะ

10. สัญลักษณ์ ♩ เทียบเท่ากับสัญลักษณ์แทนความสั้นยาวตัวอะไร

- ก. ♩   ข. ♩   ค. ○

11. $\text{♩} \text{ } \text{♩} \text{ } \text{♩}$ อ่านว่าอะไร

ก. ทา อึ้ง ทา-อา   ข. ทา-อา อึ้ง ทา   ค. ทา-อา ทา อึ้ง

12. ตัวเลขที่เขียนอยู่หลังกุญแจประจำหลักเราเรียกว่า

ก. เครื่องหมายกำหนดเพลง   ข. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ   ค. เครื่องหมายเลขเศษส่วน

13. เลขตัวบนหมายถึง

ก. จำนวนจังหวะในหนึ่งห้อง   ข. ตัวโน้ตที่มีค่าเท่ากับหนึ่งจังหวะ   ค. เลขเศษ

14. เลขตัวล่างหมายถึง

ก. จำนวนจังหวะในหนึ่งห้อง   ข. ตัวโน้ตที่มีค่าเท่ากับหนึ่งจังหวะ   ค. เลขส่วน

15. $\frac{2}{4}$ อ่านว่าอะไร

ก. เศษสองส่วนสี่   ข. เศษสี่ส่วนสอง   ค. สองสี่

16. สัญลักษณ์ที่ใช้กำหนดความสูงต่ำของเสียงคือ

ก. บรรทัดห้าเส้น   ข. เส้นกั้นห้อง   ค. เส้นจบบทเพลง

17. เส้นที่ใช้สำหรับบันทึกตัวโน้ตที่มีระดับเสียงสูงหรือเสียงต่ำกว่าบรรทัดห้าเส้นคือเส้น

ก. เส้นกั้นห้อง   ข. เส้นจบบทเพลง   ค. เส้นน้อย

18. ตัวการที่จะบอกเสียงสูงต่ำบนบรรทัดห้าเส้นคือ

ก. กุญแจซอล   ข. กุญแจใจ   ค. กุญแจบ้าน

19. โน้ตที่บันทึกลงบนคาบเส้นที่ 2 คือโน้ตตัว

ก. โด   ข. มี   ค. ซอล

20. โน้ตที่อยู่คาบเส้นที่ 1 2 3 คือโน้ตตัว

ก. โด มี ซอล   ข. มี ซอล ที   ค. ซอล ที มี

21. โน้ตที่อยู่ในช่องที่ 1 2 3 คือโน้ตตัว

ก. ฟา ลา โด   ข. ลา โด ฟา   ค. โด ฟา ลา

22. โน้ตบันไดเสียงที่เรียงกันถูกต้องคือ

ก. โด มี ซอล โด   ข. เร ฟา ลา โด   ค. โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด

23. โน้ตเสียง โด เร มี ชื่อว่าอะไร

ก. ABC   ข. CDE   ค. FGA

24. ข้อใดเรียงชื่อโน้ตบันไดเสียงได้ถูกต้อง

ก. ABCDEFGA   ข. CDEFGABC   ค. GABCDEF G

25. โน้ตชื่อ GAB ตรงกับโน้ตเสียงใด

ก. ซอล ลา ที   ข. ลา ที โด   ค. โด เร มี

กระดาษตอบแบบวัดความรู้พื้นฐานทางดนตรี จำนวน 25 ข้อ 25 คะแนน
 ชื่อ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่.....เลขที่.....

1.	ก.	ข.	ค.
2.	ก.	ข.	ค.
3.	ก.	ข.	ค.
4.	ก.	ข.	ค.
5.	ก.	ข.	ค.
6.	ก.	ข.	ค.
7.	ก.	ข.	ค.
8.	ก.	ข.	ค.
9.	ก.	ข.	ค.
10.	ก.	ข.	ค.
11.	ก.	ข.	ค.
12.	ก.	ข.	ค.
13.	ก.	ข.	ค.
14.	ก.	ข.	ค.
15.	ก.	ข.	ค.
16.	ก.	ข.	ค.
17.	ก.	ข.	ค.
18.	ก.	ข.	ค.
19.	ก.	ข.	ค.
20.	ก.	ข.	ค.
21.	ก.	ข.	ค.
22.	ก.	ข.	ค.
23.	ก.	ข.	ค.
24.	ก.	ข.	ค.
25.	ก.	ข.	ค.

ภาคผนวก จ
แบบทดสอบทักษะการปรีคอร์ดอร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบทักษะการเป่าริคอร์ดครั้งที่ 1

แบบทดสอบทักษะการเป่าริคอร์ด โน้ตตัว ที ลา ซอล เพลง นกโบยบิน

ชื่อ ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/ .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

เพลงนกโบยบิน

ทวนอง - เนื้อร้อง อรนุชา อัญญาวัชร

นก ตัว หนึ่ง เจ้า โบย บิน มา โบย บิน มา โบย บิน มา

นก ตัว หนึ่ง เจ้า โบย บิน มา ภูเขา เจ้า นา รัก จริง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ครั้งที่ 2

แบบทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โน้ตตัวโด ที ลา ซอล ฟา เพลง บินหาเธอ

ชื่อ ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/ .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

เพลงบินหาเธอ

ทำนอง - เนื้อร้อง อรุณา อัญญาวัชร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ครั้งที่ 3

แบบทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โน้ตตัว มี เร โด เพลง ช้างเดินรำ

ชื่อ ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/ .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ช้างเดินรำ

เนื้อร้อง - ท่านอง อรณูชา อัญญาวัชร

ช้าง ตัว ใหญ่ มัน ชอบ เดิน รำ ชอบ เดิน รำ ชอบ เดิน รำ

ช้าง ตัว ใหญ่ มัน ชอบ เดิน รำ มัน เดิน ได้ สวย งาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ครั้งที่ 4

แบบทดสอบทักษะการเป่ารีคอร์เดอร์ โน้ตตัว โด - โด° เพลง ขอเป็นเพื่อน

ชื่อ ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/ .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

เพลงขอเป็นเพื่อน

ทำนองเพลงมาลาฮู "Rasa Sayang"

คำร้อง วิชัย น้อยเสนาะ

ภาคผนวก ฉ

ตารางที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คะแนนทดสอบความรู้พื้นฐาน/คะแนนทักษะด้านทำนองและจังหวะแต่ละครั้ง

เลขที่	ก่อน	หลัง	R1	M1	R2	M2	R3	M3	R4	M4
1	17	20	8	8	9	9	10	10	10	10
2	9	9	5	5	5	5	5	5	5	5
3	17	15	7	7	5	5	7	7	8	8
4	23	21	10	10	10	10	9	9	10	10
5	24	25	7	7	7	7	10	10	10	10
6	12	7	6	6	7	7	8	8	8	8
7	16	16	10	10	10	10	10	10	10	10
8	10	6	5	5	5	5	5	5	5	5
9	15	20	5	5	8	8	10	10	10	10
10	14	15	7	7	5	5	10	10	10	10
11	19	15	8	8	9	9	9	9	10	10
12	20	21	10	10	10	10	10	10	10	10
13	10	9	8	8	10	10	10	10	10	10
14	14	22	7	7	10	10	10	10	10	10
15	11	15	8	8	10	10	10	10	10	10
16	13	19	10	10	10	10	10	10	10	10
17	15	14	8	8	9	9	10	10	10	10
18	13	16	10	10	10	10	10	10	10	10
19	17	23	10	10	10	10	10	10	10	10
20	15	14	10	10	10	10	10	10	10	10
21	20	18	8	8	10	10	10	10	10	10
22	25	19	10	10	10	10	10	10	10	10
23	15	18	10	10	10	10	10	10	10	10
24	19	21	7	7	10	10	10	10	10	10
25	17	17	9	9	10	10	10	10	10	10
26	25	25	10	10	10	10	10	10	10	10
27	22	25	10	10	10	10	9	9	10	10
28	18	17	7	7	10	10	10	10	10	10

เลขที่	ก่อน	หลัง	R1	M1	R2	M2	R3	M3	R4	M4
29	16	12	8	8	10	10	9	9	10	10
30	22	23	10	10	10	10	10	10	10	10
31	12	17	10	10	5	5	10	10	10	10
32	14	17	7	7	7	7	9	9	10	10
33	20	18	9	9	10	10	10	10	10	10
34	18	18	10	10	10	10	10	10	10	10
35	23	22	10	10	10	10	10	10	10	10
36	13	9	5	5	5	5	5	5	5	5
37	22	25	10	10	10	10	10	10	10	10
38	19	18	10	10	10	10	10	10	10	10
39	20	20	7	7	9	9	8	8	8	8
40	19	16	5	5	5	5	5	5	5	5
41	14	14	8	8	10	10	10	10	10	10
42	23	25	10	10	10	10	10	10	10	10
43	21	23	8	8	10	10	10	10	10	10
44	19	20	10	10	10	10	9	9	10	10
45	25	24	10	10	10	10	10	10	10	10
46	24	25	10	10	10	10	10	10	10	10
47	21	21	7	7	10	10	10	10	10	10
48	14	14	10	10	10	10	10	10	10	10
49	22	23	10	10	10	10	10	10	10	10
50	11	9	6	6	10	10	5	5	10	10
51	24	20	8	8	10	10	9	9	10	10
52	16	12	7	7	7	7	8	8	8	8
53	21	22	7	7	9	9	10	10	10	10
54	15	22	7	7	10	10	9	9	10	10
55	17	18	10	10	10	10	10	10	10	10
56	18	15	10	10	10	10	10	10	10	10
57	24	24	7	7	10	10	10	10	10	10
58	12	20	8	8	10	10	9	9	10	10

เลขที่	ก่อน	หลัง	R1	M1	R2	M2	R3	M3	R4	M4
59	17	19	8	8	10	10	10	10	10	10
60	16	24	10	10	10	10	10	10	10	10
61	11	14	6	6	7	7	8	8	8	8
62	14	19	8	8	9	9	8	8	10	10
63	22	22	10	10	10	10	10	10	10	10
64	16	20	10	10	10	10	10	10	10	10
65	14	17	8	8	10	10	9	9	10	10
66	21	17	7	7	10	10	9	9	10	10
67	11	8	6	6	6	6	7	7	7	7
68	12	19	9	9	10	10	10	10	10	10
69	16	11	8	8	10	10	10	10	10	10
70	14	15	9	9	7	7	8	8	9	9

ก่อน = คะแนนความรู้ก่อนเรียน   หลัง = คะแนนความรู้หลังเรียน
R = คะแนนทำนอง   M = คะแนนจังหวะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรนุชา อัทธกะวัชระ

- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาครูวิชาค้สาขา ก วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
- ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาครูวิชาค้สาขา ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล เอกชนครศึกษา (คนครศึกษา)
- ประสบการณ์ในการสอนคนครในระดับประถมศึกษาและการสอนทักษะการเป็ริคเตอร์ เคอร์ซันพื้นฐานประมาณ 20 ปี ที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม โดยใช่วิธีการสอนแบบผสมผสานการอ่าน ไม้ดกกับการร้องโน้ด